

371. 2011

ก ๗๒๒ ๒

๗. 3

ปทัสสการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของ
ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ

ปริญญานิพนธ์

ของ

สิทธิพงษ์ สิงห์เงิน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2533

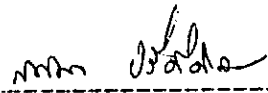
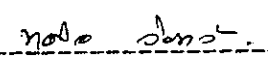
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

173284

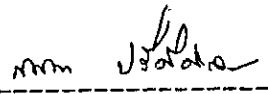
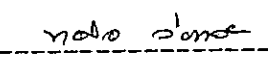
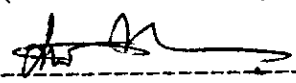
27 ส.ค. 2534

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

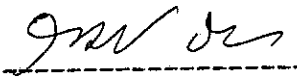
คณะกรรมการควบคุม

----- ประธาน
(รศ. คร.กิติมา ปรีดีคิสิก)

----- กรรมการ
(ผศ.ทองหล่อ วิภาวิน)

คณะกรรมการสอบ

----- ประธาน
(รศ. คร.กิติมา ปรีดีคิสิก)

----- กรรมการ
(ผศ.ทองหล่อ วิภาวิน)

----- กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ. คร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

----- คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ. คร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2533

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กิติมา ปรีดีพิลลิก ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทองหล่อ วิภาวิน กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาครั้งนี้

ขอขอบคุณศึกษาธิการจังหวัด ประชานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งขอขอบคุณ ว่าที่ ร.ต.พิเชษฐ์ มากช่วย ผู้อำนวยการกองวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ตลอดมาจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการี และบูรพาจารย์ผู้ล่วงลับไปแล้ว และที่ยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งเป็นบุคคลที่พระคุณยิ่งที่เคยส่งเสริมผู้วิจัยให้บังเกิดความรู้ ความสามารถ และสติปัญญา จนทำให้การศึกษาวิจัยสำเร็จลุล่วงตามจุดหมายทุกประการ

สิทธิพงษ์ สิงห์เงิน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
สมมติฐานในการค้นคว้า	7
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
ขอบเขตและประเภทของวัฒนธรรม	10
ประวัติความเป็นมาของวัฒนธรรมไทย	11
การบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ	16
บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรม	19
ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวัฒนธรรม	26
งานวิจัยภายในประเทศ	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	33
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การจัดกระทำข้อมูล	36

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
ลำดับผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	81
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	81
วิธีดำเนินการวิจัย	82
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	84
อภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	111
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	112
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	119
ประวัติย่อผู้วิจัย	136

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งเป็นเขตการศึกษา จังหวัด และอำเภอ	32
2	จำนวนแบบสอบถาม	37
3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความึกเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีคอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม เป็นรายชื่อ	43
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความึกเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีคอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นรายชื่อ	45
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความึกเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีคอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม เป็นรายชื่อ	49
6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความึกเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีคอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม เป็นรายชื่อ	51
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความึกเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีคอบทบาทที่คาดหวัง ให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการอนุรักษ์ วัฒนธรรมเป็นรายชื่อ	56

8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชามุณยัฒนธรรมจังหวัก และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีค่อนบหนาทที่คาคหวัง ใหบปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริม วัฒนธรรมเป็นรายข้อ	56
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชามุณยัฒนธรรมจังหวัก และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีค่อนบหนาทที่คาคหวัง ใหบปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่ วัฒนธรรมเป็นรายข้อ	59
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชามุณยัฒนธรรมจังหวัก และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีค่อนบหนาทที่คาคหวัง ใหบปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนา วัฒนธรรมเป็นรายข้อ	62
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ที่มีค่อนบหนาทการบริหารงานวัฒนธรรมโดยส่วนรวมของศึกษาธิการอำเภอ เกี่ยวกับบหนาทที่ปฏิบัติจริงและบหนาทที่คาคหวังใหบปฏิบัติเป็นรายค้ำน	65
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชามุณยัฒนธรรม จังหวัก ที่มีค่อนบหนาทการบริหารงานวัฒนธรรมโดยส่วนรวมของศึกษาธิการอำเภอ เกี่ยวกับบหนาทที่ปฏิบัติจริงและบหนาทที่คาคหวังใหบปฏิบัติเป็นรายค้ำน	66
13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอ ที่มีค่อนบหนาทการบริหารวัฒนธรรมโดยส่วนรวมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับ บหนาทปฏิบัติจริงและบหนาทที่คาคหวังใหบปฏิบัติเป็นรายค้ำน	67

14	เปรียบเทียบความแตกต่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการ บริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการ จังหวัดโดยส่วนรวมทุกด้าน	68
15	เปรียบเทียบความแตกต่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการ บริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของประธาน ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดโดยส่วนรวมทุกด้าน	69
16	เปรียบเทียบความแตกต่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการ บริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการ อำเภอ โดยส่วนรวมทุกด้าน	70
17	เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และ ศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม	71
18	เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และ ศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม	72
19	ความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรม ของศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม	73
20	เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และ ศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม	74

21	เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และ ศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม	75
22	ความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรม ของศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม	76
23	เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และ ศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม	77
24	เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และ ศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม	78
25	เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และ ศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม	79
26	เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และ ศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม	80

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รายการส่วนภูมิภาคที่สนับสนุนงานวัฒนธรรม	17

บทนำ

คำนำ

วัฒนธรรม คือ ระเบียบแบบแผนความประพฤติของมนุษย์ในสังคมมนุษย์ เช่น วิถีการดำเนินชีวิต การมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมแบบเดียวกัน และการสืบทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 4 - 5) ดังนั้น วัฒนธรรมไทยจึงเป็นวัฒนธรรมที่มีลักษณะของความเป็นไทย ได้แก่ ความประพฤติที่งดงาม การมีคุณธรรม ความสามัคคี และความมั่นคงของชาติ วัฒนธรรมไทยได้มีการพัฒนาจากการเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างคนไทยด้วยกัน ทำให้วัฒนธรรมไทยเจริญงอกงามด้านชีวิตแบบไทย ความกลมเกลียวก้าวหน้าภายในชาติ และการมีศีลธรรมอันดี (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 746)

ปัจจุบันวัฒนธรรมไทยเปลี่ยนแปลงไปมากเพราะประเทศไทยมีการติดต่อกับต่างประเทศ ทำให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและเทคโนโลยีซึ่งกันและกัน วัฒนธรรมต่างประเทศได้เข้ามามีอิทธิพลในสังคมไทยสูงมาก โดยเฉพาะสังคมเมือง ทำให้สังคมชนบทปรับตัวตามไม่ทัน วัฒนธรรมไทยจึงเกิดช่องว่างทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมเก่าและวัฒนธรรมใหม่ในเมืองและชนบท ซึ่งแต่ละระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่น อันเป็นปัญหาทางวัฒนธรรมไทย (กัตติญา ชูชื่น. 2526 : 81 - 82)

ปัญหาของวัฒนธรรมไทยมีหลายด้าน ได้แก่ ปัญหาความไม่เข้าใจเรื่องวัฒนธรรมของคนไทย ปัญหาวัฒนธรรมต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพลด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจของไทย ปัญหาวัฒนธรรมต่างประเทศต่อระบบการศึกษา ปัญหาความสูญสลายของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ปัญหาการพัฒนาวัฒนธรรมประเภทลายลักษณ์อักษร ปัญหาการส่งเสริมวัฒนธรรม ปัญหาการพัฒนาวัฒนธรรม และปัญหาด้านคุณธรรมและจริยธรรมของคนไทย (วีระ บำรุงรักษ. 2527 : 97 - 110) ส่วนปัญหาด้านการบริหารงานวัฒนธรรมมี 3 ประการคือ ปัญหาด้านนโยบาย ได้แก่ การขาดเอกภาพในการ

กำหนดนโยบาย การผันแปรนโยบายตามทิศทางทางการเมือง และนโยบายวัฒนธรรมที่ล้ำสมัย ปัญหาด้านระบบบริหาร ได้แก่ ปัญหาด้านโครงสร้างการบริหาร ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากร บริหาร และปัญหาด้านการประสานงาน ปัญหาด้านการปฏิบัติ ได้แก่ การขาดบุคลากรทางวัฒนธรรม ที่มีคุณภาพ การขาดการประสานงานที่ดี การขาดความร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชน การขาดการบริหารงบประมาณที่ดี และการขาดการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 495 - 497)

จากการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและปัญหาที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อการบริหารงาน วัฒนธรรมทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรมโดยรวม กระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้รับผิดชอบงานวัฒนธรรมของชาติโดยตรง (ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515) จึงได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงงาน วัฒนธรรมของชาติ ได้แก่ การกำหนดนโยบายวัฒนธรรมของชาติ การกำหนดแนวทางในการรักษา การส่งเสริมและการพัฒนาวัฒนธรรม และการกำหนดภารกิจหน้าที่และแนวทางในการดำเนินงาน และประสานงานในระดับจังหวัดและอำเภอ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

2530 : 23 - 71) โดยกระทรวงศึกษาธิการให้ศึกษาธิการอำเภอรับผิดชอบงานวัฒนธรรม อำเภอในส่วนภูมิภาค (ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515) มีหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม ของอำเภอ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) ให้เป็นไปตามนโยบายแผนงานโครงการและภารกิจหน้าที่ที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

อย่างไรก็ดี บทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอในการบริหารงานวัฒนธรรมอำเภอ ในปัจจุบัน เรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ การส่งเสริมวัฒนธรรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และประเพณีต่าง ๆ การเผยแพร่ วัฒนธรรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมพื้นบ้านของอำเภอ และการพัฒนาวัฒนธรรมเกี่ยวกับการวางโครงการพัฒนาวัฒนธรรมให้อีกต่อการพัฒนาประเทศนั้น บทบาทเหล่านี้ของศึกษาธิการ อำเภอยังไม่ชัดเจน (คุนทน์ วงศ์ศิริกร. 2529 : 11) และจากการศึกษาวิจัยพบว่า การ

บริหารงานวัฒนธรรมอำเภอยังขาดข้อมูลวัฒนธรรม ยังขาดการเห็นความสำคัญของงานวัฒนธรรม ขาดความร่วมมือ ขาดองค์กรที่เข้มแข็ง และขาดมาตรการที่ดีในการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง (กัธธ กิตติภูมิชัย และคนอื่น ๆ. 2530 : 28) ทำให้ผลการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมของ ศึกษาธิการอำเภอไม่ประสบความสำเร็จ และทำให้การบริหารงานวัฒนธรรมด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรมไม่เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ รัฐบาล และกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมอำเภอของศึกษาธิการอำเภอ เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติจัดทำในการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรมอำเภอ จากความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์ วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ เพื่อนำไปพัฒนาบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษา ธิการอำเภอ ที่เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรมอำเภอ และนำผลการศึกษากันคว้าเสนอผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวัฒนธรรมอำเภอ เพื่อปรับปรุงบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการ อำเภอต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษากันคว้า

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ ในการบริหารงาน วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการ พัฒนาวัฒนธรรม ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และ ศึกษาธิการอำเภอ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ ในการบริหารงาน วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนา วัฒนธรรม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อนำไปพัฒนาบทบาทตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานวัฒนธรรมอำเภอของศึกษาธิการอำเภอด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม อันเป็นประโยชน์ในการบริหารงานวัฒนธรรม ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอในปัจจุบัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม

2. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

2.1 ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 72 คน

2.2 ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 72 คน

2.3 ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 601 คน

รวมประชากรทั้งสิ้น 745 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด 60 คน ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด 60 คน และศึกษาธิการอำเภอ 235 คน รวมทั้งสิ้น 355 คน

4. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพตามตำแหน่ง ซึ่งแบ่งเป็น

4.1 ศึกษาธิการจังหวัด

4.2 ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

4.3 ศึกษาธิการอำเภอ

5. **ตัวแปรตาม** ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ให้ปฏิบัติของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานวัฒนธรรมในสี่ด้าน คือ

- 5.1 การอนุรักษ์วัฒนธรรม
- 5.2 การส่งเสริมวัฒนธรรม
- 5.3 การเผยแพร่วัฒนธรรม
- 5.4 การพัฒนาวัฒนธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **วัฒนธรรม** หมายถึง เอกลักษณ์อันบ่งบอกถึงความคิด ความงาม ความเจริญของ เอกลักษณ์นั้น ๆ ซึ่งได้มีการถ่ายทอด ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาจนเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

2. **การบริหารงานวัฒนธรรม** หมายถึง การดำเนินการจัดการเกี่ยวกับงานวัฒนธรรม ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ในการอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาวัฒนธรรม

2.1 **การอนุรักษ์วัฒนธรรม** หมายถึง การดำเนินการเพื่อพิทักษ์รักษามรดกทาง วัฒนธรรมที่ได้สืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่นให้คงอยู่ให้นานที่สุด เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า ของ อนุชนรุ่นหลัง ซึ่งการวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ที่ เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์อำเภอเท่านั้น

2.2 **การส่งเสริมวัฒนธรรม** หมายถึง การสนับสนุนให้การดำเนินงานวัฒนธรรม ของอำเภอสามารถดำเนินงานวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจ และคุณธรรมความดีของชนในชาติ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะการส่งเสริมการจัดกิจกรรมวัน สำคัญทางศาสนา และประเพณีต่าง ๆ

2.3 **การเผยแพร่วัฒนธรรม** หมายถึง การประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมไปสู่ ประชาชนทางสื่อมวลชนทุกรูปแบบอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี ความสามัคคีและ

ความมั่นคงของชาติ ซึ่งการวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมพื้นบ้านของอำเภอ

2.4 การพัฒนาวัฒนธรรม หมายถึง การดำเนินการเพื่อวางแผนและประสานแผน เพื่อให้วัฒนธรรมเจริญก้าวหน้าโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจด้านวัฒนธรรม การจัดการศึกษา การปรับปรุงชีวิตประจำวัน และการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งการวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะการวางโครงการพัฒนางานวัฒนธรรมให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

3. บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรม หมายถึง อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับงานวัฒนธรรมใน 4 ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม ให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งผู้บังคับบัญชา และมติคณะรัฐมนตรี

3.1 บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง การปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับงานวัฒนธรรมด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ

3.2 บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ หมายถึง ความต้องการจะให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับงานวัฒนธรรมด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ

4. ศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการที่ส่งมาประจำจังหวัด และช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติงานอันเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับงานวัฒนธรรมของจังหวัด

5. ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมในสถานศึกษาที่จัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

6. ศึกษาธิการอำเภอ หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติราชการอันเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับงานวัฒนธรรมของอำเภอ

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของ
ศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
และศึกษาธิการอำเภอแตกต่างกัน

2. ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของ
ศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านแตกต่างกัน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมาย คุณลักษณะ และความสำคัญของวัฒนธรรม
2. ขอบเขตและประเภทของวัฒนธรรม
3. ประวัติความเป็นมาของวัฒนธรรมไทย
4. การบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ
5. บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรม
 - 5.1 การอนุรักษ์วัฒนธรรม
 - 5.2 การส่งเสริมวัฒนธรรม
 - 5.3 การเผยแพร่วัฒนธรรม
 - 5.4 การพัฒนาวัฒนธรรม
6. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวัฒนธรรม
7. งานวิจัยภายในประเทศ

ความหมาย คุณลักษณะ และความสำคัญของวัฒนธรรม

ความหมายของวัฒนธรรม มีผู้ให้ความหมายไว้เป็นหลายนัย เช่น สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้นิยามไว้ว่า วัฒนธรรมคือ ลักษณะความเป็นมนุษย์ อันแสดงถึงแบบแผน ความประพฤติของคนไทยที่คนไทยภูมิใจในศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของไทย (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 1) สำหรับพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ได้กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมหมายถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความก้าวหน้าของชาติ และความมี

ที่ลัทธิอันดีของคนไทย (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 746) นอกจากนี้ วัฒนธรรมไทยยังเป็นมรดกสังคมที่ถ่ายทอดจากคนไทยยุคหนึ่งไปสู่คนไทยอีกยุคหนึ่ง ซึ่งคนไทยได้แสดงออกถึงความมีอารยธรรมขั้นสูง ความคิด ประเพณี และการประดิษฐ์คิดค้นของคนไทย อันบ่งบอกถึงความเจริญด้านวัฒนธรรม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความเป็นผู้มีอารยธรรม ทำให้คนไทยเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรมสูงชาติหนึ่งไม่น้อยกว่าชนชาติใด ๆ ในโลก

วัฒนธรรมไทยจึงเป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่สถาบันครอบครัวถึงสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงมีพระราชดำริถึงความสำคัญของวัฒนธรรมไว้ว่า "การรักษาวัฒนธรรมคือการรักษาชาติ" (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2525 : 24)

ลักษณะวัฒนธรรมไทยเป็นรูปแบบที่คนไทยได้สร้างขึ้นเพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว เป็นหมู่คณะ และเป็นประเทศชาติ เพื่อสนองความต้องการและความจำเป็น ดังนี้ (พระยาอนุมานราชธน. 2528 : 100)

1. ความต้องการทางร่างกาย ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค
2. ความต้องการทางสังคม ได้แก่ การเมืองและการปกครอง
3. ความต้องการทางจิตใจ ได้แก่ จริยธรรม และศาสนา
4. ความต้องการทางสุนทรียภาพ ได้แก่ ศิลปกรรม และการแสดง
5. ความต้องการทางด้านการสื่อสาร ได้แก่ ภาษา และวรรณกรรม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ให้ความหมายของวัฒนธรรม ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 4 - 5)

1. วัฒนธรรมเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม ตามแบบแผนความประพฤติของสมาชิกในสังคม
2. วัฒนธรรมเกิดจากแบบแผน ความประพฤติที่เป็นแนวเดียวกันของสมาชิกในสังคม ซึ่งสืบทอดติดต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
3. วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา มีการปรับปรุงและมีการพัฒนาอยู่เสมอ

4. วัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มชนมีความแตกต่างกัน ด้านรูปแบบ บทบาท และหน้าที่

5. วัฒนธรรมมีหลายประเภท เช่น วัฒนธรรมสากล วัฒนธรรมประจำชาติ และ วัฒนธรรมท้องถิ่น

6. วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างความสามัคคี ความเป็นปึกแผ่นในหมู่ประชาชน และการชักจูงให้คนประพฤติปฏิบัติ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกัน

7. วัฒนธรรมเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตในสังคมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมซึ่งสามารถช่วยป้องกัน แก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของสมาชิกในสังคม

8. วัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ของหมู่คณะ ที่แสดงถึงความเป็นพวกเดียวกัน อันทำให้เกิดความสามัคคี และธำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติ

จึงกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมคือแบบแผนการดำเนินชีวิตทุกด้านของสมาชิกในสังคม อันเป็นคุณลักษณะของความดี ความงาม ความเจริญ และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

ขอบเขตและประเภทของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นงานที่มีขอบเขตและเนื้อหาสาระกว้างขวาง โดยแบ่งเป็นสามแนวคือ

(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 459 - 460)

1. วัฒนธรรมแนวที่ 1

1.1 วัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ อาคารบ้านเรือน วัดวาอาราม และศิลปวัตถุ

1.2 วัฒนธรรมทางจิตใจ ได้แก่ ศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม

2. วัฒนธรรมแนวที่ 2

2.1 วัฒนธรรมทางคติธรรม คือ วัฒนธรรมเกี่ยวกับหลักการดำเนินชีวิต

2.2 วัฒนธรรมทางเนติธรรม คือ วัฒนธรรมทางกฎหมาย และระเบียบประเพณี

2.3 วัฒนธรรมทางวัตถุธรรม คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ เช่น เครื่องนุ่งห่ม และ

อาคารบ้านเรือน เป็นต้น

2.4 วัฒนธรรมทางสหธรรม คือ วัฒนธรรมทางสังคมการอยู่ร่วมกัน และมารยาท

ทางสังคม

3. วัฒนธรรมแนวที่ 3

3.1 วัฒนธรรมสาขามนุษยศาสตร์ ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับชนบทรรมนิยม ประเพณี คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง และกฎหมาย

3.2 วัฒนธรรมสาขาศิลปะ ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษา วรรณคดี ดนตรี พ้องร่ำ จิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม

3.3 วัฒนธรรมสาขางานฝีมือ ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทอผ้า การจักสาน การทำเครื่องเขิน การทำเครื่องทอง การทำเครื่องถม การจักคอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ และการทำเครื่องปั้นดินเผา

3.4 วัฒนธรรมสาขาคหกรรมศิลป์ ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหาร เสื้อผ้า การแต่งกาย ความรู้เรื่องบ้าน การจัดและดูแลที่อยู่อาศัย ความรู้เรื่องยา ความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ความรู้ที่จะอยู่กินครองเรือนอย่างมีความสุข มารยาทในการรับประทานอาหาร การต้อนรับแขก และการรู้จักประกอบอาชีพเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว

3.5 วัฒนธรรมสาขากีฬาและนันทนาการ ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา การละเล่นทั้งเพื่อกีฬาและนันทนาการ เช่น มวยไทย ฟันดาบ กระบี่กระบอง และการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ เป็นต้น

ประวัติความเป็นมาของวัฒนธรรมไทย

ในอดีต "วัง" และ "วัด" เป็นศูนย์กลางด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและวิทยาการสาขาต่าง ๆ ของไทย สมัยนั้นยังไม่มีคำว่า "วัฒนธรรม" แต่มีการเรียกชื่อต่าง ๆ กัน เช่น ประเพณี งานช่าง มารยาท หรือสมบัติผู้ดี จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2483 จึงมีการบัญญัติให้ใช้คำว่า "วัฒนธรรม" ขึ้น และให้กองวัฒนธรรม กรมศิลปากร สังกัดกระทรวงธรรมการเป็นผู้รับผิดชอบ

งานด้านวัฒนธรรม ตั้งแต่ พ.ศ. 2481 จนถึง พ.ศ. 2495 ต่อมางานวัฒนธรรมจึงอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมโดยสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ประกาศข้อบัญญัติด้านวัฒนธรรมของประชาชน 5 ประการคือ

1. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย จรรยา มารยาทในสาธารณสถาน หรือที่ปรากฏแก่สาธารณชน

2. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติต่อบ้านเมือง

3. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการประพฤติอันเป็นทางนำมาซึ่งเกียรติของชาติ

4. ความมีสมรรถภาพและมารยาทเกี่ยวกับวิธีการดำเนินอาชีพ

5. ความเจริญงอกงามแห่งจิตใจและมีศีลธรรมของประชาชน และความเจริญก้าวหน้าในทางวรรณกรรมและศิลปกรรม

เมื่อได้ประกาศข้อปฏิบัติด้านวัฒนธรรม 5 ประการไปแล้ว งานวัฒนธรรมยังไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร สำนักราชเลขาธิการจึงได้ประกาศให้รัฐมนตรี 12 ประการ และประกาศข้อกำหนดเกี่ยวกับคนไทย 13 ประการ เพื่อให้คนไทยถือปฏิบัติด้านวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 1 - 2)

ในปัจจุบันรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2521 ได้กำหนดหน้าที่ของรัฐให้หน้าที่ต้องส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ รัฐบาลจึงได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ 5 ประการ เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2524 ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 1 - 2)

1. ส่งเสริมการบำรุงรักษาวัฒนธรรมไทยทุกด้านให้เจริญด้วยการศึกษาค้นคว้า วิจัยฟื้นฟู และพัฒนาวัฒนธรรมไทยให้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต การพัฒนาประเทศด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครองประเทศ ป้องกันการทำลายวัฒนธรรมและศาสนา และทำนุบำรุงศาสนาให้บริสุทธิ์ เพื่อเป็นหลักในการพัฒนาจิตใจประชาชน

2. เผยแพร่วัฒนธรรมไทยทุกด้านนำไปสู่ประชาชนถึงขั้นปฏิบัติให้แพร่หลายยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมที่มีต่อเอกลักษณ์ ศักดิ์ศรี ความสามัคคี

และความมั่นคงของชาติ ตลอดจนเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

3. ส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านและวัฒนธรรมของกลุ่มชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ เห็นคุณค่าและยอมรับวัฒนธรรมของท้องถิ่นซึ่งกันและกันที่จะให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชาติ และมีความรักหวงแหนวัฒนธรรมไทยยิ่งขึ้น

4. สนับสนุนส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ รวมทั้งรู้จักเลือกสรรวัฒนธรรมของชาติที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยหรือผลจากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม โดยนำมากลั่นกรองปรับปรุง คัดแปลงให้เหมาะสมกับวิธีการดำเนินชีวิตของคนไทยและความมั่นคงปลอดภัยของชาติ

5. สนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมได้ประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยการระดมสรรพกำลังทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมให้มั่นคง เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของประชาชน ตลอดจนร่วมกันแก้ไขป้ดเหตุที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม เพื่อให้วัฒนธรรมมีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้กำหนดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เพื่อให้คนไทยได้ปฏิบัติดังนี้

1. พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
2. ประหยัดและออม
3. มีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย
4. ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
5. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

เนื่องในวาระครบรอบฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี เมื่อ พ.ศ. 2525 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับคุณธรรม 4 ประการ ให้คนไทยถือปฏิบัติดังนี้

1. รักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตนเอง ที่จะประพฤติดังแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

2. การรู้จักชมใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น

3. การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริตไม่ว่าด้วยเหตุประการใด

4. การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีประกาศส่งเสริมวัฒนธรรมและวินัยของชาติ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2525 ไว้ห้าประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2528 : 6 - 9)

1. ให้มีการประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยราชการและองค์การของรัฐ โดยใช้สื่อมวลชนทุกรูปแบบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องตรงกันในเรื่อง

1.1 ปัญหาความสะอาด การตรงต่อเวลา การเคารพกฎหมายและการเคารพธงชาติ

1.2 สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความสามารถ การตรงต่อเวลา การเคารพกฎจราจร และการเคารพธงชาติ

1.3 หลักการในการแก้ไขปัญหาคleaning ความสะอาด การตรงต่อเวลา การเคารพกฎจราจร และการเคารพธงชาติ

1.4 วิธีการและเครื่องมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคleaning ความสะอาด การตรงต่อเวลา การเคารพกฎจราจร และการเคารพธงชาติ

2. ให้มีการรณรงค์และปฏิบัติกันอย่างจริงจัง เนื่องในการรักษาความสะอาดเรียบร้อย และสถานที่ราชการและสาธารณสถานในสังคมเมือง การตรงต่อเวลา การเคารพกฎจราจร และการเคารพธงชาติ

3. ให้หน่วยราชการที่บริการประชาชนจัดบริการและการติดต่อราชการตามลำดับก่อนหลัง เช่น การเข้าแถวเข้ารับบริการและการให้เลขหมาย หรือบัตรเข้ารับบริการเพื่อให้เกิดนิสัยประจำ

4. ใหัหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบด้านการขนส่งสาธารณะ เช่น การโดยสารปรับอากาศ และบริษัทขนส่ง จัดระบบบริการให้มีระเบียบแบบแผน

5. ใหัหน่วยราชการและสถานศึกษารณรงค์ปฏิบัติการกำชับให้ข้าราชการนักเรียนและนักศึกษาปฏิบัติตามกฎจราจร ข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือใช้สะพานข้ามให้ระเบียบวินัยทั่วประเทศ
อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้มีโครงการประสานแผนประจำปี 2531 จัดเป็นแผนงานหลักด้านการศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2531 : 3 - 9)

1. แผนงานด้านการบริหารงานศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป การสร้างสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ การพัฒนาองค์การด้านวัฒนธรรม การประชุมสัมมนาผู้บริหาร การพัฒนาองค์การภาคเอกชน การพัฒนาบุคลากรวัฒนธรรม การส่งเสริมวัฒนธรรม เพื่อความมั่นคงของชาติ การติดตามประเมินผลวัฒนธรรม การประมวลผลข้อมูลวัฒนธรรมด้านคอมพิวเตอร์ การสารสนเทศด้านวัฒนธรรม การพัฒนาการวางแผน การระดมทรัพยากรจากต่างประเทศ และการสนับสนุนองค์กรท้องถิ่นและภาคเอกชนด้านวัฒนธรรม

2. แผนงานอนุรักษ์ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ การพิทักษ์รักษามรดกทางวัฒนธรรม และการรักษาเกียรติภูมิของชาติ

3. แผนงานส่งเสริมศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ การสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ในสังคม การส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้าน การส่งเสริมผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม และการส่งเสริมวันสำคัญของชาติ

4. แผนงานเผยแพร่ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ การเผยแพร่และเปลี่ยนวัฒนธรรม และการส่งเสริมวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

5. แผนงานพัฒนาศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ การให้ทุนอุดหนุนการวิจัย การพัฒนาผู้นำ การพัฒนากำลังคนในพื้นที่อุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม การจัดตั้งหมู่บ้านวัฒนธรรม การพัฒนาวัฒนธรรมทางภาษา การพัฒนาวัฒนธรรมในครอบครัวและสังคม การพัฒนาวัฒนธรรมการทำงาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

งานวัฒนธรรมของชาติในปัจจุบัน กล่าวได้ว่ามีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง และหน่วยงานสนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้

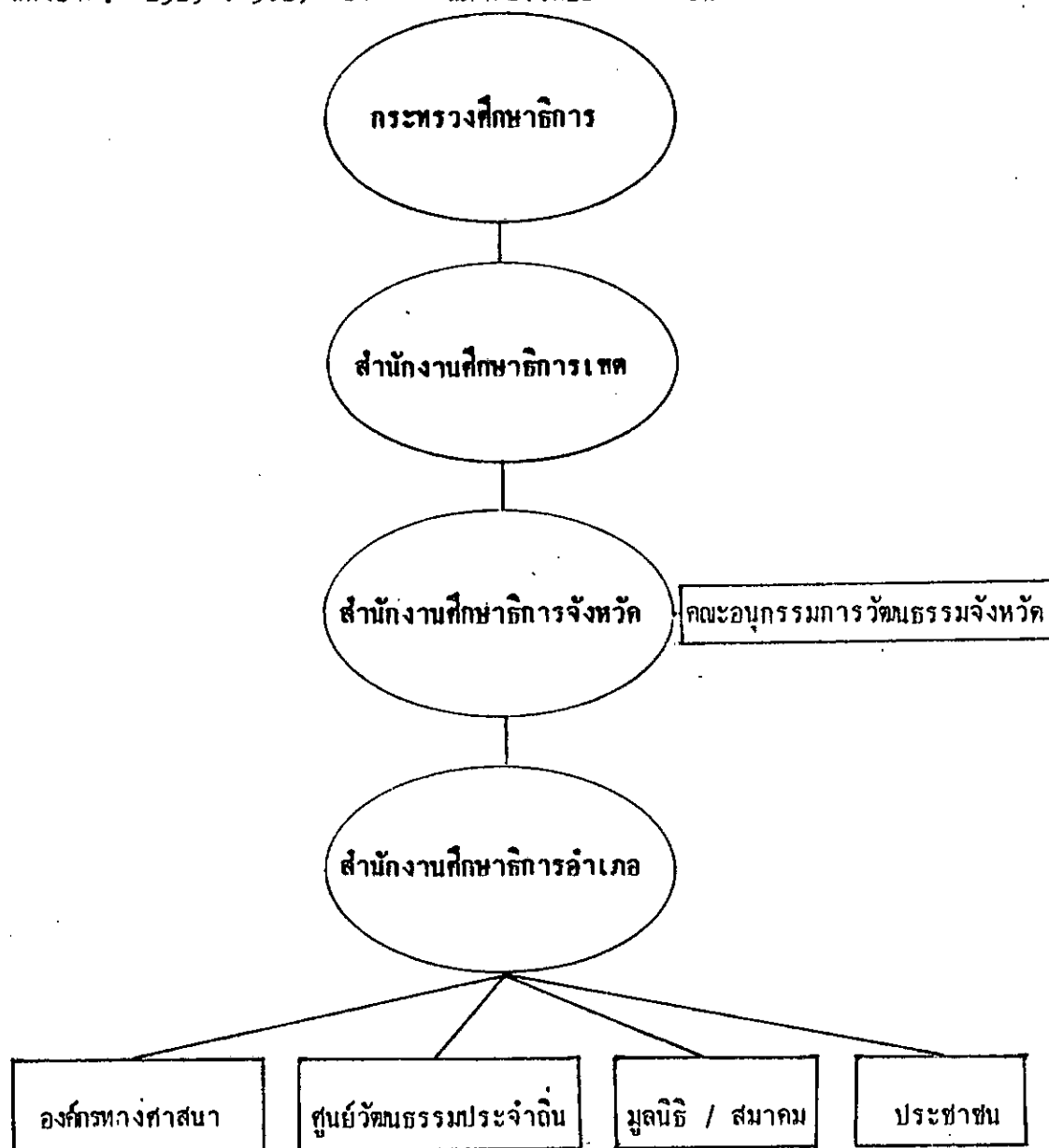
การบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ

การบริหารงานวัฒนธรรมปัจจุบันมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง โดยมีคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติรับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายวัฒนธรรม การวางแผน การประสานงาน การส่งเสริม การอุดหนุน การค้นคว้า การวิจัย การบำรุง การกำกับ การควบคุม การติดตาม การประเมินผล การติดต่อ และการเผยแพร่วัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 37)

อนึ่ง การบริหารงานวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการในส่วนกลางอยู่ในความรับผิดชอบของทุกกรม โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้ประสานงานทำหน้าที่ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมอบหมาย ศึกษาและวิจัยข้อมูลวัฒนธรรม จัดทำโครงการและแผนงานส่งเสริมและพัฒนา จัดทำโครงการและแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม ผูกอบรมผู้จะทำงานด้านวัฒนธรรม ร่วมมือและประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เป็นศูนย์กลางการประสานงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานและกิจกรรม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการแผนงานและนโยบาย รวมทั้งปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 39 - 40)

สำหรับการบริหารงานวัฒนธรรมส่วนภูมิภาคอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดและอำเภอ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับกิจกรรมด้านการศึกษา การศาสนา และกิจกรรมของประชาชนในท้องถิ่น โดยอยู่ในความควบคุมของสำนักงานศึกษาธิการเขต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในระดับจังหวัดมีคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดเป็นที่ปรึกษา ส่วนในระดับอำเภอมีสำนักงานศึกษาธิการอำเภอบริหารงานวัฒนธรรมขององค์กรทาง

ศาสนา ศูนย์วัฒนธรรมประจำถิ่น มูลนิธิสมาคม และประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 502) ซึ่งแสดงในภาพประกอบ 1 ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 ราชการส่วนภูมิภาคที่สนับสนุนงานวัฒนธรรม

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2529)

การบริหารงานวัฒนธรรมอำเภอมีสองลักษณะด้วยกัน คือ

1. อำเภอที่มีศูนย์วัฒนธรรม มีการดำเนินงานวัฒนธรรมโดยมีศูนย์วัฒนธรรมอำเภอทำหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยด้านวัฒนธรรม อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่วัฒนธรรม ผูกอบรมวิทยากรและบุคลากรด้านวัฒนธรรม จัดและดำเนินการ วัฒนธรรม สนับสนุนช่วยเหลือ การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมอื่น หรือหน่วยงานอื่นและหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด หรือสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศูนย์วัฒนธรรม พ.ศ. 2526) ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจึงมีหน้าที่ปฏิบัติงาน วัฒนธรรมโดยตรง โดยมีศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้ประสานงานระหว่างศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ กับ คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อผ่านงานวัฒนธรรมอำเภอไปยังศึกษาธิการจังหวัด เสนอ คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 67 - 68)

2. อำเภอที่ไม่มีศูนย์วัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงาน วัฒนธรรมโดยตรงและเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานวัฒนธรรมอำเภอในฐานะผู้ช่วยเหลือนายอำเภอ ด้านวัฒนธรรม อันเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการในเขตอำเภอ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 687/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ศึกษาธิการ อำเภอรับผิดชอบงานวิชาการและกิจกรรมการศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับวัฒนธรรม ดังนี้ (สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 333 - 373)

2.1 การดำเนินงานข้อมูล สถิติ และสารสนเทศ ได้แก่ การสำรวจรวบรวม จัดเก็บข้อมูล การประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำดัชนีพื้นฐานการวัฒนธรรม

2.2 การพัฒนาบุคลากรด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การฝึกอบรมและดูงาน

2.3 การสนับสนุนการประชุมคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

2.4 การวางแผนพัฒนาวัฒนธรรมระยะ 5 ปี

2.5 การวางแผนพัฒนาวัฒนธรรมระดับอำเภอ

2.6 การวางแผนปฏิบัติการประจำปี

2.7 การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ และ
ประชาชน

2.8 จัดการประสานงานการฝึกอบรมด้านศิลปวัฒนธรรม

2.9 การจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ

2.10 การส่งเสริมวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

2.11 การเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน

2.12 การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ

บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรม

ศึกษาธิการอำเภอเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานวัฒนธรรมของอำเภอ จึงมีหน้าที่รับผิดชอบงานวัฒนธรรมด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประสานงานให้เจริญก้าวหน้าตรงตามเป้าหมายและนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาชาติ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตามความจำเป็นและความต้องการของประชาชน โดยมีลักษณะงานวัฒนธรรมที่ต้องปฏิบัติ ได้แก่ การกำหนดจุดหมายในการทำงาน การกำหนดแผนปฏิบัติงาน การพิจารณากำลังเจ้าหน้าที่และการงบประมาณของสำนักงาน การติดต่อประสานงาน การวางแผน การมอบหมายงาน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมงาน การตรวจสอบ การให้คำปรึกษาแนะนำ การติดตามประเมินผล และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารงานวัฒนธรรมอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม เมื่อพิจารณาบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบแล้ว ศึกษาธิการอำเภอมีบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมทั้งสี่ด้าน ดังนี้

การอนุรักษ์วัฒนธรรม

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมรดกทางวัฒนธรรมเป็นของตนเองมาตั้งแต่อดีต ซึ่งสามารถศึกษาได้จากพงศาวดาร วรรณคดี โบราณคดี และจดหมายเหตุชาวต่างประเทศ (สุวรรณ เพชรนิล. 2520 : 28) ปัจจุบันกรมศิลปากรมีหน้าที่อนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้คงเอกลักษณ์ความเป็นชาติ โดยจัดให้มีการค้นคว้า การสงวนรักษา และการซ่อมแซมโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เพื่อให้คงสภาพอยู่ได้นานที่สุด รวมทั้งจัดให้มีการศึกษาวิจัย อันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ซึ่งจะเกิดความรักชาติ ความหวงแหน และการรักษามรดกทางวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 482 - 483) การอนุรักษ์วัฒนธรรม ควรมีการดำเนินการบำรุงรักษาสิ่งเหล่านี้ คือ

1. สถาปัตยกรรม ได้แก่ สิ่งก่อสร้างโบราณของไทย เช่น โบสถ์ วิหาร และปราสาทหิน โดยซ่อมเสริมตามหลักวิชาทางโบราณคดี
2. ประติมากรรมและปฏิมากรรม ได้แก่ งานปั้น การตกแต่ง ซึ่งเป็นโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ โดยซ่อมเสริมให้คงสภาพเดิม

ในส่วนนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติได้กำหนดแนวทางอนุรักษ์วัฒนธรรมเพื่อป้องกันการทำลายวัฒนธรรมโดยการจกจิกรกรรม หรือดำเนินการรักษามรดกวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจกอดีต เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งโบราณคดี และประวัติศาสตร์ เป็นต้น (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2529) โดยการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมระยะที่ 6 (2529 : 70 - 80) ดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัยวัฒนธรรม เพื่อศึกษาค้นคว้าวัฒนธรรม
2. มีมาตรการป้องกันการทำลายวัฒนธรรม และความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ
3. ปรับปรุงกฎหมายและมาตรการทางกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

สำหรับการอนุรักษ์วัฒนธรรมอำเภอ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2531 : 368) ได้กำหนดให้ศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่และความรับผิดชอบ เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ดังนี้

1. สำร่งทำเอกสารข้อมูล โบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ
2. เสนอโครงการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ
3. แต่งตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์โบราณสถานแต่ละแห่ง
4. จัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการอนุรักษ์โบราณสถาน
5. การประสานงานกับกรมศิลปากรในด้านการบูรณะ
6. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าและหวงแหนสมบัติของชาติร่วมมือกัน

ดูแลรักษา

7. รายงานจังหวัด

การอนุรักษ์วัฒนธรรมจึงเป็นการดำเนินการเพื่อพิทักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในอดีต เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของอนุชนรุ่นหลัง โดยเฉพาะการพิทักษ์รักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ

การส่งเสริมวัฒนธรรม

ประเทศไทยได้ปล่อยย้ให้วัฒนธรรมต่างประเทศมีอิทธิพลเหนือวัฒนธรรมไทยและทอดทิ้งวัฒนธรรมไทยเป็นเวลานาน ทำให้วัฒนธรรมบางอย่างสูญหายไป รวมทั้งคนไทยขาดความรู้ความเข้าใจด้านวัฒนธรรมอย่างแท้จริง โดยมองวัฒนธรรมไทยตามทัศนะของชาตินิยม ในที่สุดไม่สามารถรักษาวัฒนธรรมไว้ได้ (กึกฤทธิ์ ปราโมช. 2525 : 1 - 2) อย่างไรก็ตามคนไทยยังให้ความสนใจ ส่งเสริมวัฒนธรรมอยู่มาก แม้แต่รัฐบาลมีนโยบายที่แน่นอน มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบอย่างจริงจัง มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น งานวัฒนธรรมจะสามารถเจริญต่อไปได้ (บำรุง สุขพรรณ. 2524 : 67 - 68) วัฒนธรรมไทยที่ควรส่งเสริม คือ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ เช่น การครอบครุโชนละคร งานประเพณีท้องถิ่น งานวันสำคัญทางพุทธศาสนา การฟื้นฟูมรดกไทย เป็นต้น (กศัญญา ชูชื่น. 2526 : 82 - 83)

ในส่วนนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านและวัฒนธรรมของกลุ่มชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ และรู้จักคัดแปลงวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตของ

คนไทย (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2524) โดยจัดกิจกรรม หรือดำเนินการประสานกันทั้งภาครัฐและเอกชน ให้สนับสนุนงานในการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรม (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2529) มีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมระยะที่ 6 (2529 : 70 - 80) ดังนี้

1. ฝึกอบรมบุคลากรทางวัฒนธรรม ได้แก่ ครู อาจารย์ พระภิกษุ และบุคลากรหลักอื่น ๆ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการฝึกอบรมนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชน

2. ให้สถานศึกษาทำหน้าที่ให้สมบูรณ์สามประการ คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร จัดกิจกรรมการศึกษา และกิจกรรมวัฒนธรรม

3. ส่งเสริมบุคลากรทางวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ ให้ทำหน้าที่ผู้นำ และผู้สนับสนุนในการพัฒนาจิตใจ และการสร้างความคิดของชนในชาติ

สำหรับการส่งเสริมวัฒนธรรมอำเภอ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2531 : 363) ได้กำหนดให้ศึกษาธิการอำเภอมิหน้าที่ในเรื่องการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันสงกรานต์ วันลอยกระทง และวันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น ดังนี้

1. จัดทำโครงการเสนอขออนุมัตินายอำเภอ
2. แจ้งหน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
3. แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ แบ่งงานและความรับผิดชอบ
4. ดำเนินการตามโครงการหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานสถานศึกษาอื่น ๆ

5. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ การจัดกิจกรรม

6. สรุปผล และรายงานจังหวัด

การส่งเสริมวัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องการสนับสนุนงานวัฒนธรรมของอำเภอให้สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจ และคุณธรรมความดีของชนในชาติ

การเผยแพร่วัฒนธรรม

นโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ รัฐบาลได้กำหนดแนวทางเผยแพร่วัฒนธรรมด้านการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรม (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี วันที่ 23 พฤศจิกายน 2524) โดยการนำวัฒนธรรมไปสู่ประชาชนทางสื่อมวลชนทุกรูปแบบ (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี วันที่ 7 กรกฎาคม 2529) โดยมีการกำหนดให้มีการเผยแพร่วัฒนธรรม (แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมระยะที่ 6. 2529 : 70 - 80) ดังนี้

1. จัดการให้การศึกษาแก่บิดา มารดา และประชาชนทางสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และเอกสาร เพื่ออบรมพฤติกรรมด้านวัฒนธรรม
2. ส่งเสริมสื่อมวลชนเผยแพร่วัฒนธรรม เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง คนตรี การละเล่นพื้นเมือง เป็นต้น

3. มีการรณรงค์ให้มีการประพฤติตามเอกลักษณ์ความเป็นไปและเป็นไทยนิยมไทยแก่เยาวชนและประชาชน ได้แก่ การฝึกอบรม จิตนุเคราะห์ และการประกวดแข่งขัน

สำหรับการเผยแพร่วัฒนธรรมอำเภอ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2531 : 367) ได้กำหนดหน้าที่ให้ศึกษาธิการอำเภอมิหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านในเรื่องการเผยแพร่ประเพณีท้องถิ่น การเผยแพร่การเล่นพื้นเมือง และการส่งเสริมกีฬาไทย ดังนี้

1. จัดทำโครงการ และรายละเอียดการปฏิบัติงาน
2. เสนอขออนุมัติโครงการ
3. ดำเนินการในรูปคณะกรรมการเกี่ยวกับการคัดเลือกประเพณี การเล่น และกีฬาไทย ที่ควรเผยแพร่และสนับสนุนให้มีการดำเนินการอย่างแพร่หลาย
4. เน้นสถานศึกษา เน้นหน่วยงานหลักในการศึกษา ค้นคว้า และเผยแพร่
5. ส่งเสริมให้การจัดตั้งกลุ่มหรือชมรม
6. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง
7. รายงานจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การเผยแพร่วัฒนธรรมจึงเป็นการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมไปสู่ประชาชนทางสื่อมวลชนทุกรูปแบบอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี ความสามัคคี และความมั่นคงของชาติ

การพัฒนาวัฒนธรรม

จากการศึกษาเรื่องบทบาทของมูลนิธิต่อการพัฒนางานวัฒนธรรม พบว่าควรมีการพัฒนางานวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้ (ธานี นงนุช และสมพจน์ จันทรเทีย. 2520 : 80)

1. ด้านสิ่งแวดล้อม ควรมีการพัฒนาด้านการรักษาความสะอาด การรักษาสุขภาพและการออกกำลังกาย
2. ด้านการบันเทิง ควรมีการพัฒนาด้านการพักผ่อนหย่อนใจ การเล่น และการแข่งขันกีฬา
3. ด้านการทำงานและประกอบอาชีพ ควรพัฒนาการฝึกอาชีพต่าง ๆ
4. ด้านภาษา วรรณกรรมและการสื่อสาร ควรพัฒนากิจกรรมอนุรักษ์วรรณกรรมท้องถิ่น
5. ด้านความสัมพันธ์ของมนุษย์ในครอบครัว ควรพัฒนาถึงมนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบต่อครอบครัว
6. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย ควรพัฒนากิจกรรมประชาธิปไตยทุกรูปแบบ
7. ด้านศาสนา ศิลปะ และความเป็นไทย ควรพัฒนากิจกรรมทางศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น
8. ด้านความงอกงามทางวิชาการ ควรพัฒนาด้านวินัยนักเรียน

ในสวณนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางพัฒนาวัฒนธรรมเพื่อกำกับปัญหาการดำเนินชีวิต การพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการป้องกันประเทศ (ประกาศนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2524) โดยจัดกิจกรรมหรือดำเนินการพัฒนาวัฒนธรรมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การเลี้ยงดู อบรมเด็กในครอบครัว
2. การทำงาน การประกอบอาชีพ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. การรักษาความสะอาด สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม อาหาร โภชนาการ และยารักษาโรค
4. ภาษาไทย การสื่อความหมาย และวรรณกรรม
5. การบันเทิง การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสุขภาพจิต

6. การอนุรักษ์ และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมทางวัตถุ และจิตใจ
7. การรักษาภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และเกียรติภูมิของวัฒนธรรมไทย
8. การสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ ความเจริญงอกงามทางจิตใจและการถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยที่สอดคล้องกับสังคมไทย

9. ศาสนาประจำชาติที่คั่งมั่นในประเทศไทย ปรัชญา ระเบียบวินัย ขบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม และความเป็นไทย

10. สถาบันพระมหากษัตริย์ การเมือง การปกครอง อุคมการณ์ และความมั่นคงของชาติ (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2529)

จากนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำมาเป็นแผนพัฒนาวัฒนธรรม ดังนี้ (แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมระยะที่ 6. 2529 : 78 - 100)

1. สนับสนุนองค์กร หน่วยงาน กลุ่มหลังต่าง ๆ ร่วมกิจกรรมวัฒนธรรม
2. จัดกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อสร้างความสามัคคีของคนในชาติ และสร้างความสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ
3. ปรับปรุงขนบธรรมเนียมประเพณี และค่านิยมบางเรื่องให้เหมาะกับสภาพปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ต่อสังคม และเศรษฐกิจของบ้านเมือง
4. เร่งรัดเรื่องการนิยมนไทย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ
5. ส่งเสริมอาชีพพื้นฐานทั้งกระบวนการผลิต การใช้ การจำหน่าย และพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

6. สนับสนุนกองทุน มูลนิธิ และสมาคมในการพัฒนาวัฒนธรรม

สำหรับการพัฒนาวัฒนธรรมอำเภอ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหน้าที่ให้ศึกษาธิการอำเภอมี่หน้าที่เสริมสร้างวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศด้านการส่งเสริมวิจัย การตรงต่อเวลา การเคารพกฎหมาย การรักษาความสะอาด ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ดังนี้

1. จัดทำโครงการและรายละเอียดการปฏิบัติงาน
2. เสนอโครงการขออนุมัติ

3. ประชาสัมพันธ์ให้เกิดการปฏิบัติอย่างกว้างขวาง
4. สนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงาน สถานศึกษา และภาคเอกชนดำเนินการ
5. กระตุ้นให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
6. รายงานผลการดำเนินงานต่อจังหวัด

การพัฒนาวัฒนธรรมจึงเป็นการดำเนินการเพื่อวางแผนวัฒนธรรม ประสานแผนเพื่อให้ วัฒนธรรมเจริญก้าวหน้า โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจด้านวัฒนธรรม การจัดการศึกษา การปรับปรุงชีวิตประจำวัน และการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวัฒนธรรม

ปัญหาวัฒนธรรมเกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีของโลกทำให้ การสื่อสารและการคมนาคมของโลกติดต่อได้รวดเร็วขึ้นกว่าเดิม มนุษย์ต่างชาติต่างภาษามีโอกาส พบหากันมากขึ้น มีการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมโดยปริยาย มีการแทรกซึมทางวัฒนธรรม ซึ่งกันและกัน (กองตรวจและรายงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2530 : 118 - 119) ด้วยเหตุนี้เองวัฒนธรรมต่างประเทศจึงได้หลั่งไหลเข้ามาในสังคมไทยอย่างรวดเร็ว จนคนไทยปรับตัวไม่ทัน ทำให้เกิดความสับสนในการยึดถือปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีเดิม จนเกิดช่องว่างระหว่างสังคมในเมืองและสังคมชนบท ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติหลายอย่าง ได้สูญสลายไป จึงต้องหาวิธีอนุรักษ์ส่งเสริมและฟื้นฟูใหม่ (กัตัญญ์ ชูชื่น. 2526 : บทคัดย่อ)

ปัญหาด้านวัฒนธรรมของชาติมี 8 ประการด้วยกันคือ

1. คนไทยไม่เข้าใจเรื่องวัฒนธรรมดีพอ ทำให้การพัฒนาวัฒนธรรมขาดเป้าหมาย และทิศทางที่ถูกต้อง
2. วัฒนธรรมต่างประเทศได้เข้ามามีอิทธิพลในระบบย่อยต่าง ๆ และบดบังวัฒนธรรม ของชาติในระบบการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง จนไม่ทราบว่าวัฒนธรรมไทยเดิม มีวิถีชีวิตในเรื่องนี้อย่างไร

3. ระบบการศึกษาของชาติมุ่งสร้างเยาวชนให้เป็นมนุษยชนาชาติ และถ่ายทอดวัฒนธรรมสากลมากกว่าสอนคนไทยให้เป็นคนไทย
4. วัฒนธรรมของชาติ และวัฒนธรรมพื้นบ้านนับวันแต่จะทรุดโทรม เพราะชาดการปรับปรุงให้เป็นหลักวิชาการ จึงยากที่จะนำไปถ่ายทอดในระบบการศึกษา
5. วัฒนธรรมประเภทลายลักษณ์อักษรมียู่อย่างจำกัด ยังไม่ได้ปริวรรตเป็นภาษาเขียนในปัจจุบัน
6. คนไทยยังไม่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมของชาติ ทำให้ยากในการส่งเสริมและพัฒนา
7. วัฒนธรรมในชีวิตประจำวันของคนไทยยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นตามหลักวิชาการสมัยใหม่
8. วัฒนธรรมทางค่านิจใจของชนในชาติถูกปล่อยปละละเลยให้เป็นนามธรรมที่ไร้ความหมาย ชาดความเข้าใจเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมอย่างแท้จริง (วีระ บำรุงรักษะ. 2527 : 97 - 110)

ส่วนปัญหาด้านการบริหารงานวัฒนธรรม มีสามประการคือ

1. ปัญหาด้านนโยบาย มีหน่วยงานวางนโยบายวัฒนธรรมหลายหน่วยงานทำให้ขาดเอกภาพและความสอดคล้องต้องกัน ประกอบกับนโยบายวัฒนธรรมยังผันแปรไปตามทิศทางการเมืองและกฎหมายล้ำสมัยก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานวัฒนธรรมอย่างยิ่ง
2. ปัญหาด้านการบริหาร มีปัญหาเรื่องโครงสร้างการบริหาร ทรัพยากร และการประสานงาน ทำให้ขาดเอกภาพในการบริหารงานวัฒนธรรม
3. ปัญหาด้านการปฏิบัติ ขาดบุคลากรทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ ไม่มีระบบการประสานงานที่ดี ขาดโครงสร้างที่เข้มแข็ง ขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ขาดความร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชน ขาดการงบประมาณที่ดี และขาดการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 495 - 497)

ปัญหาด้านการบริหารงานวัฒนธรรมอำเภอ ได้แก่ การขาดการประสานงาน ขาดงบประมาณ การไม่เห็นความสำคัญ การขาดความร่วมมือ การขาดองค์กรที่เข้มแข็ง และขาด

มาตรการที่ดีในการนำไปปฏิบัติ ปัญหาการส่งเสริมวัฒนธรรมเกิดจากการขาดข้อมูลวัฒนธรรม และการไม่มีศรัทธาในตัวผู้บริหาร (กำธร กิตติภูมิชัย. 2530 : 28)

จากปัญหาและอุปสรรคด้านวัฒนธรรมของไทย เริ่มมีปัญหาดังแต่ประเทศไทยรับความเจริญแบบตะวันตก ทำให้คนไทยเกิดความไขว้เขวทางความคิดระหว่างวัฒนธรรมเก่าและวัฒนธรรมใหม่ จึงเกิดปัญหาวัฒนธรรมตั้งแต่ระดับชาติถึงระดับท้องถิ่น ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน

งานวิจัยภายในประเทศ

การบริหารงานวัฒนธรรมอำเภอเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอได้มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องการส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนา วัฒนธรรม ดังนี้

1. การส่งเสริมวัฒนธรรม ได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาเรื่องบทบาท และปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ฟื้นฟูพัฒนาความคิด จิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อประชาชนในชนบท พบว่า การส่งเสริมวัฒนธรรมเกี่ยวกับการพัฒนา จิตใจของประชาชนควรใช้หลักกรรมทางศาสนาและส่งเสริมประเพณีของท้องถิ่นในชนบท โดย รัฐบาลควรมีนโยบายในการส่งเสริมวัฒนธรรมที่แน่นอนและมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบอย่างจริงจัง (บำรุง สุขพรรณ. 2524 : บทคัดย่อ) และการศึกษาเรื่องศิลปวัฒนธรรมควรส่งเสริมในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เช่น การครอบครุโชนละคร งานประเพณีท้องถิ่น วันสำคัญทาง พุทธศาสนา และการฟื้นฟูมารยาทไทย เป็นต้น (กตัญญู ชูชื่น. 2526 : บทคัดย่อ)

2. การเผยแพร่วัฒนธรรม ได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคือ การศึกษาเรื่องบทบาทของการสื่อสารมวลชนต่อการพัฒนาวัฒนธรรมจังหวัดสงขลา พบว่า การเผยแพร่วัฒนธรรมทางสื่อสารมวลชน เกษตรกรควรใช้หนังสือพิมพ์ ประชาชนควรใช้รายการข่าวประจำวัน และเยาวชนควร ใช้สารคดีทางโทรทัศน์ (ณรงค์ พุทธิชีวิน, นงคราญ เถาว์ลัย และสุนันทา มิตรวงาม. 2529 : 77)

3. การพัฒนาวัฒนธรรม ได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ การศึกษาเรื่องการปฏิบัติตาม
 คำนิยมพื้นฐานห้าประการ พบว่า มีการยอมรับในเรื่องการปฏิบัติตามคำนิยมพื้นฐานระดับสูง แต่
 การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (นิวติ กลิ่นงาม และวันทนา กลิ่นงาม. 2527 : ก - ข)
 และการศึกษาคุณธรรม 4 ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 ในเรื่อง
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรม 4 ประการ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 ให้ความสนใจ พอใจ ยอมรับ ในเรื่องคุณธรรม 4 ประการ และพร้อมที่จะนำไปปฏิบัติ (อุทัย
 เกษร. 2528 : 93)

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 745 คน แบ่งเป็น
 - 1.1 ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 72 คน
 - 1.2 ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 72 คน
 - 1.3 ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 601 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากร 3 กลุ่ม โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสุ่มของเกรจี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) โดยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เป็นขั้นตอนจากเขตการศึกษา จังหวัด และอำเภอ ดังนี้
 - 2.1 สุ่มจังหวัด จากประชากรของแต่ละเขตการศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างจังหวัดตามตารางสุ่มของเกรจี และมอร์แกน จำนวน 60 จังหวัด

2.2 สุ่มอำเภอ จากกลุ่มตัวอย่างของจังหวัดแต่ละเขตการศึกษาด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย
ได้กลุ่มตัวอย่างอำเภอตามขนาดตารางสุ่มของเกรจีและมอร์แกน จำนวน 235 อำเภอ

2.3 สุ่มศึกษาธิการจังหวัด เท่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างของจังหวัดแต่ละเขตการศึกษา
ได้กลุ่มตัวอย่างศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 60 คน

2.4 สุ่มประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด เท่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างของจังหวัดแต่ละ
เขตการศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 60 คน

2.5 สุ่มศึกษาธิการอำเภอ เท่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างของอำเภอแต่ละเขตการศึกษา
ได้กลุ่มตัวอย่างศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 235 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งเป็นเขตการศึกษา จังหวัด และอำเภอ

เขตการศึกษา	จังหวัด		อำเภอ		กลุ่มตัวอย่าง								รวม	
					ศึกษาธิการจังหวัด		ประชาชนผู้ยึดมั่นธรรมจังหวัด	ศึกษาธิการอำเภอ						
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง								ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร
1	5	4	21	8	5	4	5	4	21	8	31	16		
2	4	3	29	11	4	3	4	3	29	11	37	17		
3	5	4	51	20	5	4	5	4	51	20	61	28		
4	5	4	26	10	5	4	5	4	26	10	36	18		
5	6	5	37	14	6	5	6	5	37	14	49	24		
6	7	6	55	22	7	6	7	6	55	22	69	34		
7	8	7	64	25	8	7	8	7	64	25	80	39		
8	8	7	74	29	8	7	8	7	74	29	90	43		
9	5	4	59	23	5	4	5	4	59	23	69	31		
10	7	6	71	28	7	6	7	6	71	28	85	40		
11	5	4	66	26	5	4	5	4	66	26	76	34		
12	7	6	48	19	7	6	7	6	48	19	62	31		
รวม	72	60	601	235	72	60	72	60	601	235	745	355		

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสามตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่สร้างขึ้นตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทจริงและคาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านคือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรมเพิ่มเติม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือหลักการวิจัยทางการศึกษา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2528 : 156 - 159) และตัวอย่างแบบทดสอบระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา-อุดมศึกษา ของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2527

2. ศึกษาจากเอกสารจากคู่มือปฏิบัติงานศูนย์วัฒนธรรมแนวนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ และแนวทางในการรักษา ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม แผนงานโครงการของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และศึกษาเอกสารเกี่ยวกับลักษณะงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอ จากคู่มือการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ ที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้น รวมทั้งศึกษาเอกสารปัญหา

การบริหารงานวัฒนธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาวัฒนธรรม ที่เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ จึงลงมือสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็นสามตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์วัฒนธรรมมีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ การส่งเสริมวัฒนธรรมมีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ การเผยแพร่วัฒนธรรมมีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ และการพัฒนาวัฒนธรรมมีข้อคำถามจำนวน 14 ข้อ รวมทุกด้านมีข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบสอบถามตอนนี้นำให้ผู้ตอบประเมินระดับการปฏิบัติงานวัฒนธรรมตามบทบาทของศึกษาธิการอำเภอ ตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติเป็นรายชื่อ ในการตอบแต่ละข้อแจกแจงและนับคะแนนคำตอบพิจารณาให้คะแนนโดยมีเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง บทบาทที่ปฏิบัติจริงมากหรือบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติมาก
- 4 หมายถึง บทบาทที่ปฏิบัติจริงค่อนข้างมากหรือบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง บทบาทที่ปฏิบัติจริงปานกลางหรือบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง บทบาทที่ปฏิบัติจริงค่อนข้างน้อยหรือบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติค่อนข้างน้อย
- 1 หมายถึง บทบาทที่ปฏิบัติจริงน้อยหรือบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติน้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ เกี่ยวกับการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และพัฒนาวัฒนธรรม แบบสอบถามตอนนี้นำให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระ

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์จากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ออกหนังสือถึงศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ พร้อมกันนี้ได้เจ้าหน้าที่ส่งถึงผู้วิจัยและติดแสตมป์ให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับมาให้ผู้วิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ส่งไปรษณีย์ทั้งหมด 355 ฉบับ ได้รับคืนมา 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.08

การจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ส่งให้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 355 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 334 ฉบับ ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่มีค่าตอบไม่สมบูรณ์จำนวน 12 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้วิเคราะห์จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.70

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไปให้ กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถามที่ ใช้ในการวิเคราะห์	
		จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาธิการจังหวัด	60	55	91.66
ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	60	55	91.66
ศึกษาธิการอำเภอ	235	212	90.20
รวม	355	322	90.70

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามที่กำหนดไว้ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ของศูนย์คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ และคำนวณค่าตามลำดับดังนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ

3. เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด โดยส่วนรวมด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม การส่งเสริมวัฒนธรรม การเผยแพร่วัฒนธรรม และการพัฒนาวัฒนธรรม รวมทุกด้านและรายด้าน โดยใช้ t -dependent

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอจำแนกตามบทบาทด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม การส่งเสริมวัฒนธรรม การเผยแพร่วัฒนธรรม และการพัฒนาวัฒนธรรม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. เกณฑ์การประเมินบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best. 1978 : 174 - 178) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ปฏิบัติมากหรือคาดหวังปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ปฏิบัติค่อนข้างมากหรือคาดหวังปฏิบัติค่อนข้างมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ปฏิบัติปานกลางหรือคาดหวังปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ปฏิบัติค่อนข้างน้อยหรือคาดหวังปฏิบัติค่อนข้างน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.50-1.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อยหรือคาดหวังปฏิบัติน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1.1 คะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 :

59 - 60)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่มที่ต้องการหา

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา

สายยศ. 2528 : 64 - 65)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับยกกำลังสอง

$(\sum fX)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ใช้สูตร (ล้วน

สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 170 - 172)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือนี้ทั้งฉบับ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ

ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามสมมติฐาน โดยใช้สูตร t-Dependent

(Ferguson. 1981 : 179 - 181)

$$t = \frac{\bar{D}}{S_{\bar{D}}}$$

$$\text{เมื่อ } \bar{D} = \frac{\sum D_i}{N}$$

$$S_D^2 = \sqrt{\frac{\sum D_i^2 - (\sum D_i)^2}{N^2 (N-1)}}$$

$\bar{D}$ แทน ความแตกต่างระหว่างบทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวัง
ให้ปฏิบัติ

N แทน จำนวนคู่ของบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์
วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์วัฒนธรรม การส่งเสริมวัฒนธรรม การเผยแพร่วัฒนธรรม และการพัฒนา
วัฒนธรรม โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95 - 98)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5. ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ในกรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญ โดยใช้สูตรนิวแมน กูลส์
(Newman Keuls) (กนกทิพย์ พัฒนาพัชร. 2528 : 164)

$$q = \frac{T_{\text{largest}} - T_{\text{smallest}}}{MS_{\text{error}/n}}$$

เมื่อ T_{largest} แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีคะแนนสูงที่สุด

T_{smallest} แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีคะแนนต่ำที่สุด

MS_{error} แทน Mean Square ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

q แทน Mean Square ภายในกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแปลความหมาย ดังนี้

- N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
- S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าอัตราส่วนวิกฤติของการแจกแจงแบบที (t-distribution)
- F แทน ค่าอัตราส่วนวิกฤติของการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
- SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
- MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
- df แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย แบ่งเป็นสามตอนใหญ่คือ การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ และการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ

การวิเคราะห์บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ

ในตอนนี้เป็นแบบวิเคราะห์บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามจุดมุ่งหมายข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงาน

วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอนย่อย คือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงทั้งสี่ด้าน เป็นรายด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติทั้งสี่ด้าน เป็นรายด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ เป็นรายด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ
4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน เป็นรายด้าน
5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน ตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ในกรณีที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ปรากฏดังตาราง 3-6

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเคเหเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ
ที่ตอบบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอค่าการอนุรักษ์วัฒนธรรมเป็นรายข้อ

ข้อ	การอนุรักษ์วัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความเคเหเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเคเหเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเคเหเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเคเหเห็น	
1	มีการจัดเก็บข้อมูลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เพื่อเผยแพร่เป็น	2.75	0.95	ปานกลาง	2.53	0.96	ปานกลาง	2.49	1.00	ค่อนข้างน้อย	2.54	0.99	ปานกลาง	1
2	มีการจัดตั้งคณะกรรมการการอนุรักษ์วัฒนธรรมของอำเภอ	1.82	0.82	ค่อนข้างน้อย	1.82	0.80	ค่อนข้างน้อย	1.95	1.08	ค่อนข้างน้อย	1.90	1.00	ค่อนข้างน้อย	11
3	มีการป้องกันการทำลายโบราณสถาน	2.47	1.05	ค่อนข้างน้อย	2.25	0.91	ค่อนข้างน้อย	2.55	1.06	ปานกลาง	2.49	1.07	ค่อนข้างน้อย	2
4	มีการวางแผนซ่อมแซมโบราณสถาน	2.11	0.94	ค่อนข้างน้อย	1.98	0.89	ค่อนข้างน้อย	1.80	0.88	ค่อนข้างน้อย	1.88	0.90	ค่อนข้างน้อย	12
5	มีการป้องกันการทำลายโบราณวัตถุ	2.51	1.02	ปานกลาง	2.25	0.82	ค่อนข้างน้อย	2.29	1.12	ค่อนข้างน้อย	2.32	1.06	ค่อนข้างน้อย	4
6	มีการป้องกันทำลายโบราณวัตถุ	2.35	1.00	ค่อนข้างน้อย	2.30	0.92	ค่อนข้างน้อย	2.39	1.19	ค่อนข้างน้อย	2.37	1.11	ค่อนข้างน้อย	3
7	มีการวางแผนซ่อมแซมโบราณวัตถุ	2.13	1.11	ค่อนข้างน้อย	2.07	0.90	ค่อนข้างน้อย	1.81	0.94	ค่อนข้างน้อย	1.91	0.97	ค่อนข้างน้อย	10
8	มีการวางแผนการเก็บรักษาโบราณวัตถุ	2.36	0.93	ค่อนข้างน้อย	2.20	0.86	ค่อนข้างน้อย	2.18	1.12	ค่อนข้างน้อย	2.22	1.06	ค่อนข้างน้อย	7
9	มีการป้องกันการทำลายศิลปวัตถุ	2.27	0.89	ค่อนข้างน้อย	2.20	0.87	ค่อนข้างน้อย	2.28	1.09	ค่อนข้างน้อย	2.26	1.02	ค่อนข้างน้อย	5
10	มีการวางแผนป้องกันการทำลายศิลปวัตถุ	2.33	0.90	ค่อนข้างน้อย	2.16	0.86	ค่อนข้างน้อย	2.23	1.03	ค่อนข้างน้อย	2.24	0.98	ค่อนข้างน้อย	6
11	มีการวางแผนซ่อมแซมศิลปวัตถุ	2.04	0.82	ค่อนข้างน้อย	2.00	0.79	ค่อนข้างน้อย	1.95	0.95	ค่อนข้างน้อย	1.98	0.90	ค่อนข้างน้อย	9
12	มีการวางแผนการเก็บรักษาศิลปวัตถุ	2.29	0.90	ค่อนข้างน้อย	2.00	0.91	ค่อนข้างน้อย	2.19	1.02	ค่อนข้างน้อย	2.21	0.98	ค่อนข้างน้อย	8
เฉลี่ยรวม		2.28	0.94	ค่อนข้างน้อย	2.14	0.87	ค่อนข้างน้อย	2.18	1.04	ค่อนข้างน้อย	2.19	1.00	ค่อนข้างน้อย	

จากตาราง 3 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด และศึกษาธิการอำเภอที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการ อำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ระบุว่าความคิดเห็นโดยส่วนรวมค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องการจัดเก็บข้อมูลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุเพื่อขึ้นทะเบียนและการป้องกันการทำลายโบราณวัตถุ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องการจัดเก็บข้อมูลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุเพื่อขึ้นทะเบียน ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องการป้องกันการทำลายโบราณสถาน ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องการจัดเก็บข้อมูลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุเพื่อขึ้นทะเบียน ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย แบบมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มึ่ตอบแบบที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นรายชื่อ

ข้อ	การส่งเสริมวัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	
1	สนับสนุนการฝึกอบรมให้ชาวชุมชน วัฒนธรรมแก่บุคลากรทางวัฒนธรรม	2.69	0.90	ปานกลาง	2.75	1.10	ปานกลาง	2.67	1.02	ปานกลาง	2.69	0.98	ปานกลาง	12
2	สนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญ ทางศาสนา	3.91	0.87	ค่อนข้างมาก	3.67	0.75	ค่อนข้างมาก	3.81	0.92	ค่อนข้างมาก	3.80	0.88	ค่อนข้างมาก	6
3	สนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมงานรัฐพิธี	3.95	0.73	ค่อนข้างมาก	3.64	0.80	ค่อนข้างมาก	3.90	0.93	ค่อนข้างมาก	3.86	0.88	ค่อนข้างมาก	5
4	สนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมงาน ประเพณีต่าง ๆ	3.98	0.68	ค่อนข้างมาก	3.58	0.94	ค่อนข้างมาก	3.95	0.88	ค่อนข้างมาก	3.89	0.87	ค่อนข้างมาก	3
5	สนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมวันสำคัญทาง ศาสนา	3.98	0.78	ค่อนข้างมาก	3.64	0.82	ค่อนข้างมาก	4.05	0.87	ค่อนข้างมาก	3.97	0.86	ค่อนข้างมาก	2
6	สนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมงานรัฐพิธี	4.02	0.78	ค่อนข้างมาก	3.80	0.89	ค่อนข้างมาก	4.25	0.78	ค่อนข้างมาก	4.13	0.82	ค่อนข้างมาก	1
7	สนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมงานประเพณี ต่าง ๆ	3.96	0.66	ค่อนข้างมาก	3.55	0.83	ค่อนข้างมาก	3.95	0.83	ค่อนข้างมาก	3.89	0.82	ค่อนข้างมาก	4
8	สนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมวัน สำคัญทางศาสนา	3.56	0.81	ค่อนข้างมาก	3.20	0.97	ปานกลาง	3.63	0.93	ค่อนข้างมาก	3.55	0.93	ค่อนข้างมาก	7

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	การส่งเสริมวัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S	ระดับ ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S	ระดับ ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S	ระดับ ความพึงพอใจ	
9	สนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมงาน รัฐพิธี	3.02	0.87	ค่อนข้างมาก	3.13	0.96	ปานกลาง	3.22	1.03	ปานกลาง	3.17	1.00	ปานกลาง	9
10	สนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมงาน ประเพณีต่าง ๆ	3.36	0.87	ค่อนข้างมาก	3.25	0.93	ปานกลาง	3.59	0.93	ค่อนข้างมาก	3.50	0.93	ปานกลาง	8
11	สนับสนุนชมรมและสมาคมจัดกิจกรรมวัน สำคัญทางศาสนา	3.09	0.78	ค่อนข้างมาก	2.96	0.98	ปานกลาง	3.14	1.00	ปานกลาง	3.10	0.96	ปานกลาง	11
12	สนับสนุนชมรมและสมาคมจัดกิจกรรมงาน ประเพณีต่าง ๆ	3.13	0.75	ค่อนข้างมาก	3.00	1.02	ปานกลาง	3.14	1.02	ปานกลาง	3.12	0.97	ปานกลาง	10
เฉลี่ยรวม		3.55	0.79	ค่อนข้างมาก	3.35	0.90	ปานกลาง	3.92	0.68	ค่อนข้างมาก	3.56	0.90	ค่อนข้างมาก	

จากตาราง 4 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ระดับความคิดเห็นโดยส่วนรวมค่อนข้างมาก โดยศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก แต่ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องการสนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้ทางวัฒนธรรมแก่บุคลากรทางวัฒนธรรม ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากในเรื่องการสนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา งานรัฐพิธี และงานประเพณีต่าง ๆ การสนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา งานรัฐพิธีและประเพณีต่าง ๆ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับปานกลาง ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องการสนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้ทางวัฒนธรรมแก่บุคลากรทางวัฒนธรรม สนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมงานรัฐพิธี และสนับสนุนชมรมและสมาคมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและงานประเพณีต่าง ๆ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อพบว่าศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องการสนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้ทางวัฒนธรรมแก่บุคลากรทางวัฒนธรรม สนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมงานรัฐพิธีและงานประเพณีต่าง ๆ และสนับสนุนชมรมและสมาคมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและงานประเพณีต่าง ๆ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธาณศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการ
อำเภอหม่อมค่อมพบา ทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมเป็นรายชื่อ

ข้อ	การเผยแพร่วัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประธาณศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	
1	มีการจัดทำสิ่งพิมพ์เผยแพร่งานวัฒนธรรม	2.73	0.97	ปานกลาง	2.31	0.88	ค่อนข้างน้อย	2.35	0.92	ค่อนข้างน้อย	2.41	0.93	ค่อนข้างน้อย	3
2	มีการจัดทำสื่อทัศนวัสดุเผยแพร่งานวัฒนธรรม	2.38	0.93	ค่อนข้างน้อย	2.11	0.86	ค่อนข้างน้อย	2.00	0.86	ค่อนข้างน้อย	2.09	0.89	ค่อนข้างน้อย	8
3	มีการเผยแพร่งานวัฒนธรรมทางสื่อสารมวลชน	2.60	0.78	ปานกลาง	2.22	0.88	ค่อนข้างน้อย	2.23	0.89	ค่อนข้างน้อย	2.29	0.88	ค่อนข้างน้อย	5
4	มีการจัดตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์	2.33	0.90	ค่อนข้างน้อย	1.98	0.83	ค่อนข้างน้อย	2.05	0.90	ค่อนข้างน้อย	2.09	0.90	ค่อนข้างน้อย	9
5	มีการจัดตั้งเจ้าหน้าที่เผยแพร่งานวัฒนธรรม	2.27	0.87	ค่อนข้างน้อย	2.09	0.80	ค่อนข้างน้อย	2.09	0.93	ค่อนข้างน้อย	2.12	0.90	ค่อนข้างน้อย	6
6	มีการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางสถานีศึกษา	3.11	0.85	ปานกลาง	2.62	0.93	ปานกลาง	2.89	0.99	ปานกลาง	2.88	0.97	ปานกลาง	1
7	มีการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางตำบล และหมู่บ้าน	2.65	0.89	ปานกลาง	2.55	0.94	ปานกลาง	2.79	0.97	ปานกลาง	2.73	0.95	ปานกลาง	2

ข้อ	การเผยแพร่วัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	
8	มีการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทาง ชมรมและสมาคมต่าง ๆ	2.25	0.87	ค่อนข้างน้อย	2.40	0.93	ค่อนข้างน้อย	2.39	0.97	ค่อนข้างน้อย	2.37	0.95	ค่อนข้างน้อย	4
9	มีการสาธิตจัดแสดงผลงานวัฒนธรรมสู่ สาธารณะ	2.25	1.06	ค่อนข้างน้อย	2.02	0.95	ค่อนข้างน้อย	1.89	0.95	ค่อนข้างน้อย	1.98	0.97	ค่อนข้างน้อย	10
10	มีการประกวดผลงานทางด้านศิลป วัฒนธรรม	2.29	0.92	ค่อนข้างน้อย	2.24	0.98	ค่อนข้างน้อย	2.03	0.96	ค่อนข้างน้อย	2.11	0.96	ค่อนข้างน้อย	7
11	มีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม และสมาคมเพื่อ เผยแพร่วัฒนธรรม	1.95	0.68	ค่อนข้างน้อย	1.84	0.96	ค่อนข้างน้อย	1.96	0.91	ค่อนข้างน้อย	1.94	0.88	ค่อนข้างน้อย	11
12	มีการจัดตั้งอาสาสมัครระดับตำบลและ หมู่บ้านเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม	1.75	0.83	ค่อนข้างน้อย	1.76	0.84	ค่อนข้างน้อย	1.81	0.87	ค่อนข้างน้อย	1.79	0.85	ค่อนข้างน้อย	12
เฉลี่ยรวม		2.38	0.88	ค่อนข้างน้อย	2.18	0.89	ค่อนข้างน้อย	2.21	0.92	ค่อนข้างน้อย	2.23	0.91	ค่อนข้างน้อย	

จากตาราง 5 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมเป็นรายข้อระดับความคิดเห็นโดยส่วนรวมค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องมีการจัดทำสิ่งพิมพ์เผยแพร่ งานวัฒนธรรม และมีการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางสถานศึกษา ตำบลและหมู่บ้าน ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด มีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องมีการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางสถานศึกษา ตำบลและหมู่บ้าน ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับ ค่อนข้างน้อย ศึกษาธิการอำเภอมองมีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องมีการประชาสัมพันธ์งาน วัฒนธรรมผ่านทางสถานศึกษา ตำบลและหมู่บ้าน ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการอำเภอมี ความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์ วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับปานกลางในเรื่องการประชาสัมพันธ์ งานวัฒนธรรมผ่านทางสถานศึกษา ตำบลและหมู่บ้าน ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความถี่เห็นชอบศึกษาธิการจังหวัด ประธาณศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการ
อำเภอหนองบงทาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมเป็นรายชื่อ

ข้อ	การพัฒนาวัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	
1	มีการจัดให้มีการปฏิบัติตนตามหลัก 5 ประการ	3.49	0.74	ปานกลาง	2.91	0.84	ปานกลาง	3.44	0.83	ปานกลาง	3.36	0.84	ปานกลาง	6
2	มีการจัดให้มีการปฏิบัติตน 4 ประการ	3.45	0.84	ปานกลาง	3.02	0.91	ปานกลาง	3.48	0.82	ปานกลาง	3.39	0.85	ปานกลาง	4
3	มีการจัดให้มีการปฏิบัติตน วัฒนธรรม 5 ประการ	3.18	0.84	ปานกลาง	2.93	0.94	ปานกลาง	3.20	0.90	ปานกลาง	3.15	0.90	ปานกลาง	8
4	มีส่วนร่วมในการใช้การศึกษาเกี่ยวกับ ประเพณีไทย	3.29	0.83	ปานกลาง	3.14	1.10	ปานกลาง	3.45	0.83	ปานกลาง	3.37	0.88	ปานกลาง	5
5	มีการประสานการพัฒนาทาง ศาสนา	3.45	0.84	ปานกลาง	3.25	1.00	ปานกลาง	3.65	0.89	ค่อนข้างมาก	3.45	0.91	ปานกลาง	3
6	มีส่วนร่วมในการพัฒนา ประเพณีไทย	3.44	0.92	ปานกลาง	3.09	1.01	ปานกลาง	3.58	0.86	ค่อนข้างมาก	3.48	0.91	ปานกลาง	2
7	มีการใช้การศึกษาเกี่ยวกับเอกลักษณ์และ นิมิตไทย	3.13	0.90	ปานกลาง	2.87	1.00	ปานกลาง	3.19	0.94	ปานกลาง	3.12	0.95	ปานกลาง	9

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาวัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	
8	มีการจัดให้มีการละเล่นพื้นบ้าน	2.93	0.94	ปานกลาง	2.69	1.05	ปานกลาง	3.00	0.99	ปานกลาง	2.94	1.00	ปานกลาง	13
9	มีการจัดการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมวิถีชีวิต ศาสนา และพระมหากษัตริย์	3.62	0.78	ค่อนข้างมาก	3.42	1.03	ปานกลาง	3.74	0.90	ค่อนข้างมาก	3.66	0.91	ค่อนข้างมาก	1
10	มีการจัดให้มีการอนุรักษ์มรดกไทย	3.16	0.94	ปานกลาง	2.73	1.06	ปานกลาง	2.95	0.95	ปานกลาง	2.95	0.97	ปานกลาง	12
11	มีการจัดการแข่งขันกีฬาไทย	2.82	1.09	ปานกลาง	2.85	1.01	ปานกลาง	3.06	1.00	ปานกลาง	2.98	1.02	ปานกลาง	11
12	มีการให้คำปรึกษาพื้นบ้าน	2.84	0.90	ปานกลาง	2.87	0.98	ปานกลาง	3.19	0.91	ปานกลาง	3.08	0.93	ปานกลาง	10
13	มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวัฒนธรรม	3.25	0.84	ปานกลาง	2.91	1.08	ปานกลาง	3.29	0.87	ปานกลาง	3.22	0.91	ปานกลาง	7
14	มีส่วนร่วมในการพัฒนากรรมการและ ภาษาไทย	2.59	0.98	ปานกลาง	2.58	1.15	ปานกลาง	2.48	1.00	ค่อนข้างน้อย	2.52	1.02	ปานกลาง	14
เฉลี่ยรวม		3.19	0.88	ปานกลาง	2.95	1.01	ปานกลาง	3.26	0.90	ปานกลาง	3.10	0.92	ปานกลาง	

จากตาราง 6 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมเป็นรายข้อระดับความคิดเห็นโดยส่วนรวมระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากในเรื่องมีการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับปานกลาง ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับปานกลางทุกข้อ ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากในเรื่องการประสานงานการพัฒนาประเพณีทางศาสนา การมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูงานประเพณีพื้นบ้าน และการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการอำเภอมองมีความคิดเห็นระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากในเรื่องมีการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ
เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติตามควสามคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรม
จังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ปรากฏดังตาราง 7 - 10

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของศึกษานิเทศก์เห็นชอบศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์
อำเภอที่มีต่อบทบาทที่ คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงาน วัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมเป็นรายข้อ

ข้อ	การอนุรักษ์วัฒนธรรม	ศึกษานิเทศก์จังหวัด N = 55			ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษานิเทศก์อำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S	ระดับ ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S	ระดับ ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S	ระดับ ความพึงพอใจ	
1	มีการจัดเก็บข้อมูลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เพื่อขึ้นทะเบียน	4.43	0.69	ค่อนข้างมาก	4.20	1.06	ค่อนข้างมาก	4.19	0.79	ค่อนข้างมาก	4.24	0.83	ค่อนข้างมาก	2
2	มีการจัดตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมของอำเภอ	4.07	0.81	ค่อนข้างมาก	4.18	0.92	ค่อนข้างมาก	4.18	0.85	ค่อนข้างมาก	4.16	0.86	ค่อนข้างมาก	5
3	มีการป้องกันการทำลายโบราณสถาน	4.36	0.78	ค่อนข้างมาก	4.02	1.13	ค่อนข้างมาก	4.32	0.80	ค่อนข้างมาก	4.27	0.87	ค่อนข้างมาก	1
4	มีการวางแผนซ่อมแซมโบราณสถาน	4.04	0.86	ค่อนข้างมาก	3.89	1.07	ค่อนข้างมาก	3.96	1.00	ค่อนข้างมาก	3.96	0.99	ค่อนข้างมาก	11
5	มีการป้องกันการทำลายโบราณวัตถุ	4.36	0.73	ค่อนข้างมาก	4.13	1.06	ค่อนข้างมาก	4.16	0.85	ค่อนข้างมาก	4.19	0.87	ค่อนข้างมาก	4
6	มีการป้องกันลักขโมยโบราณวัตถุ	4.27	0.78	ค่อนข้างมาก	3.96	1.10	ค่อนข้างมาก	4.26	0.91	ค่อนข้างมาก	4.21	0.93	ค่อนข้างมาก	3
7	มีการวางแผนซ่อมแซมโบราณวัตถุ	3.98	0.95	ค่อนข้างมาก	3.95	1.01	ค่อนข้างมาก	3.94	0.94	ค่อนข้างมาก	3.95	0.95	ค่อนข้างมาก	12
8	มีการวางแผนการเก็บรักษาโบราณวัตถุ	4.24	0.92	ค่อนข้างมาก	4.04	1.09	ค่อนข้างมาก	4.06	0.95	ค่อนข้างมาก	4.08	0.97	ค่อนข้างมาก	8
9	มีการป้องกันการทำลายศิลปวัตถุ	4.36	0.70	ค่อนข้างมาก	3.95	1.10	ค่อนข้างมาก	4.11	0.87	ค่อนข้างมาก	4.13	0.89	ค่อนข้างมาก	6
10	มีการวางแผนป้องกันการทำลายศิลปวัตถุ	4.18	0.77	ค่อนข้างมาก	3.98	1.10	ค่อนข้างมาก	4.13	0.87	ค่อนข้างมาก	4.12	0.89	ค่อนข้างมาก	7
11	มีการวางแผนซ่อมแซมศิลปวัตถุ	4.05	0.93	ค่อนข้างมาก	3.89	1.08	ค่อนข้างมาก	3.99	0.91	ค่อนข้างมาก	3.99	0.95	ค่อนข้างมาก	10
12	มีการวางแผนการเก็บรักษาศิลปวัตถุ	4.20	0.91	ค่อนข้างมาก	3.96	1.12	ค่อนข้างมาก	4.07	0.88	ค่อนข้างมาก	4.07	0.93	ค่อนข้างมาก	9
เฉลี่ยรวม		4.21	0.81	ค่อนข้างมาก	4.01	1.07	ค่อนข้างมาก	4.11	0.89	ค่อนข้างมาก	4.11	0.91	ค่อนข้างมาก	

จากตาราง 7 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมเป็นรายชื่อ ระดับความคิดเห็นโดยส่วนรวมค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากทุกข้อ ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากทุกข้อ ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อทุกข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นของศึกษาธิการจังหวัด ประชานูญวัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอที่มอบหมายให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นรายชื่อ

ข้อ	การส่งเสริมวัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประชาชนผู้วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความเชื่อมั่น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเชื่อมั่น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเชื่อมั่น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเชื่อมั่น	
1	สนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้ทางวัฒนธรรมแก่บุคลากรทางวัฒนธรรม	4.33	0.64	ค่อนข้างมาก	4.18	0.80	ค่อนข้างมาก	4.34	0.69	ค่อนข้างมาก	4.31	0.70	ค่อนข้างมาก	8
2	สนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา	4.56	0.69	มาก	4.40	0.63	ค่อนข้างมาก	4.58	0.60	มาก	4.55	0.62	มาก	1
3	สนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมงานรัฐพิธี	4.42	0.63	ค่อนข้างมาก	4.33	0.70	ค่อนข้างมาก	4.47	0.68	ค่อนข้างมาก	4.44	0.67	ค่อนข้างมาก	5
4	สนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมงานประเพณีต่าง ๆ	4.56	0.54	มาก	4.35	0.67	ค่อนข้างมาก	4.53	0.64	มาก	4.51	0.63	มาก	3
5	สนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา	4.58	0.50	มาก	4.27	0.80	ค่อนข้างมาก	4.53	0.66	มาก	4.50	0.67	มาก	4
6	สนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมงานรัฐพิธี	4.47	0.54	ค่อนข้างมาก	4.35	0.78	ค่อนข้างมาก	4.56	0.64	มาก	4.51	0.65	มาก	2
7	สนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมงานประเพณีต่าง ๆ	4.47	0.54	ค่อนข้างมาก	4.25	0.93	ค่อนข้างมาก	4.42	0.72	ค่อนข้างมาก	4.40	0.74	ค่อนข้างมาก	6
8	สนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา	4.31	0.60	ค่อนข้างมาก	4.31	0.77	ค่อนข้างมาก	4.37	0.67	ค่อนข้างมาก	4.35	0.68	ค่อนข้างมาก	7

ข้อ	การส่งเสริมวัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประธาณูปถัมภ์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	
9	สนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมงาน รัฐพิธี	4.05	0.76	ค่อนข้างมาก	4.00	0.86	ค่อนข้างมาก	4.17	0.79	ค่อนข้างมาก	4.12	0.74	ค่อนข้างมาก	12
10	สนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมงาน ประเพณีต่าง ๆ	4.24	0.66	ค่อนข้างมาก	4.22	0.81	ค่อนข้างมาก	4.33	0.71	ค่อนข้างมาก	4.29	0.72	ค่อนข้างมาก	9
11	สนับสนุนชมรมและสมาคมสภาวัฒนธรรม ทั้งในและนอกพื้นที่	4.09	0.73	ค่อนข้างมาก	4.15	0.85	ค่อนข้างมาก	4.17	0.79	ค่อนข้างมาก	4.16	0.79	ค่อนข้างมาก	10
12	สนับสนุนชมรมและสมาคมสภาวัฒนธรรม งานประเพณีต่าง ๆ	4.07	0.71	ค่อนข้างมาก	4.15	0.85	ค่อนข้างมาก	4.15	0.81	ค่อนข้างมาก	4.14	0.80	ค่อนข้างมาก	11
เฉลี่ยรวม		4.35	0.63	ค่อนข้างมาก	4.25	0.70	ค่อนข้างมาก	4.39	0.70	ค่อนข้างมาก	4.36	0.71	ค่อนข้างมาก	

จากตาราง ๘ แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นรายชื่อระดับความคิดเห็นโดยส่วนรวมระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับมากในเรื่องการสนับสนุนสถานศึกษา จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและงานประเพณีต่าง ๆ และการสนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากทุกข้อ ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับมากในเรื่องสนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ และการสนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและงานรัฐพิธี ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อพบว่าศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับมากในเรื่องการสนับสนุนสถานศึกษา จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ และการสนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและงานรัฐพิธี ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอที่ตอบแบบสอบถามที่ให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมเป็นรายชื่อ

ข้อ	การเผยแพร่วัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อื่น ๆ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	
1	มีการจัดหาลงทุนเผยแพร่วัฒนธรรม	4.05	0.76	ค่อนข้างมาก	3.95	0.97	ค่อนข้างมาก	3.98	0.87	ค่อนข้างมาก	3.98	0.87	ค่อนข้างมาก	5
2	มีการจัดทำสื่อที่ทันสมัยเผยแพร่ วัฒนธรรม	3.93	0.86	ค่อนข้างมาก	3.89	0.98	ค่อนข้างมาก	3.87	0.92	ค่อนข้างมาก	3.89	0.92	ค่อนข้างมาก	11
3	มีการเผยแพร่งานวัฒนธรรมทางสื่อสาร มวลชน	4.09	0.68	ค่อนข้างมาก	4.05	0.93	ค่อนข้างมาก	3.93	0.91	ค่อนข้างมาก	3.98	0.88	ค่อนข้างมาก	6
4	มีการจัดตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ งานวัฒนธรรม	4.02	0.65	ค่อนข้างมาก	4.05	0.97	ค่อนข้างมาก	3.93	0.90	ค่อนข้างมาก	3.97	0.87	ค่อนข้างมาก	7
5	มีการจัดตั้งเจ้าหน้าที่เผยแพร่ วัฒนธรรม	4.00	0.75	ค่อนข้างมาก	4.13	0.92	ค่อนข้างมาก	3.97	0.89	ค่อนข้างมาก	4.00	0.88	ค่อนข้างมาก	3
6	มีการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทาง สถานีศึกษา	4.25	0.70	ค่อนข้างมาก	4.00	1.01	ค่อนข้างมาก	4.16	0.80	ค่อนข้างมาก	4.18	0.82	ค่อนข้างมาก	1
7	มีการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทาง ตำบล และหมู่บ้าน	4.12	0.70	ค่อนข้างมาก	4.22	0.92	ค่อนข้างมาก	4.12	0.86	ค่อนข้างมาก	4.14	0.84	ค่อนข้างมาก	2

ข้อ	การเผยแพร่วัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55				ประธาณูปเยวัฒนธรรม จังหวัด N = 55				ศึกษาธิการอำเภอ N = 212				รวม N = 322				อันดับ ที่
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	ระดับ ความคิดเห็น	
8	มีการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่าน ชุมชน และสมาคมต่าง ๆ	3.96	0.84	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	4.11	1.01	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.97	0.89	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.99	0.90	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	4
9	มีการสําคัญจัดแสดงผลงานวัฒนธรรมสู่ สาธารณะ	3.97	0.82	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.87	0.98	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.76	1.98	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.82	0.95	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	12
10	มีการประกวดผลงานทางวัฒนธรรม ด้านศิลป	4.04	0.77	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.93	0.92	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.90	0.93	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.93	0.90	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	8
11	มีการจัดตั้งศูนย์ วัฒนธรรม และสมาคมเพื่อ เผยแพร่วัฒนธรรม	3.91	0.78	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.93	1.03	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.90	0.95	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.90	0.93	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	9
12	มีการจัดตั้งอาสาสมัครรักษาดินแดนและ หมู่บ้านเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม	3.95	0.83	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.87	1.06	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.87	0.93	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.89	0.94	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	10
	เฉลี่ยรวม	4.02	0.76	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	4.00	0.98	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.95	0.90	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	3.97	0.89	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	

จากตาราง 9 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอ ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมเป็นรายชื่อระดับความคิดเห็นโดยส่วนรวมค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอที่ตอบบททดสอบการปฏิบัติงานในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมเป็นรายชื่อ

ข้อ	การพัฒนาวัฒนธรรม	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประชาศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	
1	มีการจัดให้มีการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์													
5	ประการ	4.56	0.50	มาก	4.24	0.88	ค่อนข้างมาก	4.44	0.63	ค่อนข้างมาก	4.43	0.67	ค่อนข้างมาก	5
2	มีการจัดให้มีการปฏิบัติงานตาม													
4	ประการ	4.60	0.49	มาก	4.29	0.88	ค่อนข้างมาก	4.49	0.63	ค่อนข้างมาก	4.47	0.67	ค่อนข้างมาก	2
3	มีการจัดให้มีการปฏิบัติงานตาม													
5	ประการ	4.51	0.60	มาก	4.27	0.89	ค่อนข้างมาก	4.35	0.69	ค่อนข้างมาก	4.37	0.72	ค่อนข้างมาก	7
4	มีส่วนร่วมในการให้การศึกษากับ													
ประชาชน		4.42	0.60	ค่อนข้างมาก	4.25	0.73	ค่อนข้างมาก	4.40	0.68	ค่อนข้างมาก	4.38	0.67	ค่อนข้างมาก	6
5	มีการประสานงานกับหน่วยงาน													
ศาสนา		4.45	0.57	ค่อนข้างมาก	4.38	0.71	ค่อนข้างมาก	4.48	0.61	ค่อนข้างมาก	4.46	0.62	ค่อนข้างมาก	4
6	มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเพณี													
วัฒนธรรม		4.51	0.57	มาก	4.36	0.91	ค่อนข้างมาก	4.47	0.63	ค่อนข้างมาก	4.46	0.68	ค่อนข้างมาก	3
7	มีการให้การศึกษากับเอกชนและ													
นิคมไทย		4.45	0.63	ค่อนข้างมาก	4.33	0.88	ค่อนข้างมาก	4.33	0.66	ค่อนข้างมาก	4.35	0.70	ค่อนข้างมาก	8

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาชุมชน	ศึกษาธิการจังหวัด N = 55			ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด N = 55			ศึกษาธิการอำเภอ N = 212			รวม N = 322			อันดับ
		$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	
8	มีการจัดให้มีการละเล่นพื้นบ้าน	4.38	0.73	ค่อนข้างมาก	4.20	0.93	ค่อนข้างมาก	4.24	0.80	ค่อนข้างมาก	4.26	0.81	ค่อนข้างมาก	11
9	มีการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	4.56	0.63	มาก	4.40	0.78	ค่อนข้างมาก	4.58	0.60	มาก	5.00	0.27	มาก	1
10	มีการจัดให้มีการอนุรักษ์มรดกไทย	4.47	0.63	ค่อนข้างมาก	4.16	1.07	ค่อนข้างมาก	4.30	0.69	ค่อนข้างมาก	4.31	0.76	ค่อนข้างมาก	10
11	มีการจัดการแข่งขันกีฬาไทย	4.31	0.57	ค่อนข้างมาก	4.15	0.93	ค่อนข้างมาก	4.27	0.72	ค่อนข้างมาก	4.26	0.74	ค่อนข้างมาก	12
12	มีการฝึกหัดอาชีพพื้นบ้าน	4.20	0.70	ค่อนข้างมาก	3.98	1.06	ค่อนข้างมาก	4.29	0.69	ค่อนข้างมาก	4.23	0.78	ค่อนข้างมาก	13
13	มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวัฒนธรรม	4.38	0.62	ค่อนข้างมาก	4.20	1.01	ค่อนข้างมาก	4.36	0.74	ค่อนข้างมาก	4.34	0.78	ค่อนข้างมาก	9
14	มีส่วนร่วมในการพัฒนาวัฒนธรรมและภาษาไทย	4.13	0.72	ค่อนข้างมาก	4.09	1.11	ค่อนข้างมาก	4.04	0.84	ค่อนข้างมาก	4.06	0.88	ค่อนข้างมาก	14
ค่าเฉลี่ยรวม		4.42	0.61	ค่อนข้างมาก	4.24	0.91	ค่อนข้างมาก	4.36	0.69	ค่อนข้างมาก	4.38	0.69	ค่อนข้างมาก	

จากตาราง 10 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมเป็นรายข้อระดับความคิดเห็นโดยส่วนรวมค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับมากในเรื่องการจัดให้มีการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ การจัดให้มีการปฏิบัติตามคุณธรรม 4 ประการ การจัดให้มีการปฏิบัติตามนโยบายวัฒนธรรม 5 ประการ การมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูงานประเพณีพื้นบ้าน และการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากทุกข้อ และศึกษาธิการอำเภอมักมีความคิดเห็นระดับมากในเรื่องการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อพบว่า ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับมากในเรื่องการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่วนความคิดเห็นข้ออื่น ๆ ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติเป็นรายด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ดังปรากฏในตาราง 11-13

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมโดยส่วนรวมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติทั้งสี่ด้าน เป็นรายด้าน

งาน	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S	ระดับความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับความคิดเห็น
การอนุรักษ์วัฒนธรรม	2.28	0.75	ค่อนข้างน้อย	4.21	0.61	ค่อนข้างมาก
การส่งเสริมวัฒนธรรม	3.55	0.56	ค่อนข้างมาก	4.35	0.43	ค่อนข้างมาก
การเผยแพร่วัฒนธรรม	2.38	0.63	ค่อนข้างน้อย	4.02	0.63	ค่อนข้างมาก
การพัฒนาวัฒนธรรม	3.19	0.67	ปานกลาง	4.42	0.46	ค่อนข้างมาก
รวม	2.85	0.65	ปานกลาง	4.25	0.53	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 11 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัดที่มีต่อการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้านพบว่า ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ระดับปานกลางด้านการพัฒนาวัฒนธรรม และระดับค่อนข้างน้อยการอนุรักษ์วัฒนธรรมและการเผยแพร่วัฒนธรรม

ส่วนความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้านพบว่า ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากทุกด้าน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด ที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมโดยส่วนรวมของศึกษานิเทศก์อำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติทั้งสี่ด้าน เป็นรายด้าน

งาน	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น
การอนุรักษ์วัฒนธรรม	2.17	0.66	ค่อนข้างน้อย	4.01	0.97	ค่อนข้างมาก
การส่งเสริมวัฒนธรรม	3.35	0.74	ปานกลาง	4.25	0.61	ค่อนข้างมาก
การเผยแพร่วัฒนธรรม	2.18	0.72	ค่อนข้างน้อย	4.03	0.89	ค่อนข้างมาก
การพัฒนาวัฒนธรรม	2.95	0.80	ปานกลาง	4.24	0.77	ค่อนข้างมาก
รวม	2.66	0.73	ปานกลาง	4.13	0.81	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 12 แสดงว่าความคิดเห็นของประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้านพบว่า ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับปานกลางด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและการพัฒนาวัฒนธรรม ระดับค่อนข้างน้อยด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและการเผยแพร่วัฒนธรรม

ส่วนความคิดเห็นของประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้านพบว่าประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากทุกด้าน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมโดยส่วนรวมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติทั้งสี่ด้าน เป็นรายด้าน

งาน	บทบาทการปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S	ระดับความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับความคิดเห็น
การอนุรักษ์วัฒนธรรม	2.18	0.82	ค่อนข้างน้อย	4.11	0.74	ค่อนข้างมาก
การส่งเสริมวัฒนธรรม	3.61	0.68	ค่อนข้างมาก	4.39	0.54	ค่อนข้างมาก
การเผยแพร่วัฒนธรรม	2.21	0.67	ค่อนข้างน้อย	3.95	0.77	ค่อนข้างมาก
การพัฒนาวัฒนธรรม	3.26	0.63	ปานกลาง	4.04	0.84	ค่อนข้างมาก
รวม	2.81	0.70	ปานกลาง	4.12	0.72	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 13 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงเป็นรายด้านพบว่า ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมากด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ระดับปานกลางด้านการพัฒนาวัฒนธรรม และระดับค่อนข้างน้อยด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและการเผยแพร่วัฒนธรรม

ส่วนความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้านพบว่า ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นค่อนข้างมากทุกด้าน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน เป็นรายด้าน ดังปรากฏในตาราง 14-16

ตาราง 14 เปรียบเทียบความแตกต่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัดส่วนรวมทุกด้าน

การบริหารงานวัฒนธรรม ของศึกษาธิการอำเภอ	df	บทบาท ที่ปฏิบัติ จริง	บทบาทที่ คาดหวัง ให้ปฏิบัติ	D	S	t
		$\bar{X}$	$\bar{X}$			
การอนุรักษ์วัฒนธรรม	54	27.42	50.56	23.14	1.37	16.98*
การส่งเสริมวัฒนธรรม	54	42.65	52.16	9.51	0.87	10.93*
การเผยแพร่วัฒนธรรม	54	28.56	48.29	19.73	1.18	16.71*
การพัฒนาวัฒนธรรม	54	44.67	61.95	17.28	1.22	14.17*
รวม	54	35.83	53.24	17.41	1.16	18.45*

$$t_{.05} (df, 54) = 2.000$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัดที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอในด้านการบริหารงานวัฒนธรรมทั้งสี่ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 เปรียบเทียบความแตกต่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการ
บริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
โดยส่วนรวมทุกด้าน

การบริหารงานวัฒนธรรม ของศึกษาธิการอำเภอ	df	บทบาท ที่ปฏิบัติ จริง	บทบาทที่ คาดหวัง ให้ปฏิบัติ	D	S	t
		$\bar{X}$	$\bar{X}$			
การอนุรักษ์วัฒนธรรม	54	25.98	48.15	22.17	1.94	11.40*
การส่งเสริมวัฒนธรรม	54	40.16	50.95	10.79	1.98	7.77*
การเผยแพร่วัฒนธรรม	54	26.13	48.20	22.07	2.00	11.11*
การพัฒนาวัฒนธรรม	54	41.27	59.30	18.03	1.83	9.82*
รวมทุกด้าน	54	33.39	51.65	18.26	1.93	11.48*

$$t_{.05} (df, 54) = 2.000$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่าความคิดเห็นของประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอในด้านการบริหารงานวัฒนธรรมทั้งสี่ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 . เปรียบเทียบความแตกต่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอโดยส่วนรวมทุกด้าน

การบริหารงานวัฒนธรรม ของศึกษาธิการอำเภอ	df	บทบาท ที่ปฏิบัติ จริง	บทบาทที่ คาดหวัง ให้ปฏิบัติ	D	S	t
		X	X			
การอนุรักษ์วัฒนธรรม	211	26.11	49.36	23.25	0.82	28.21*
การส่งเสริมวัฒนธรรม	211	43.30	52.64	9.34	0.62	15.18*
การเผยแพร่วัฒนธรรม	211	26.49	47.37	20.88	0.84	24.82*
การพัฒนาวัฒนธรรม	211	45.70	61.04	15.34	0.73	20.97*
รวม	211	35.40	52.60	17.20	0.75	26.31*

$$t_{.05} (df, 211) = 1.960$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอในด้านการบริหารงานวัฒนธรรมทั้งสี่ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการ
อำเภอตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ
จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านและทดสอบ
ความแตกต่างเป็นรายคู่ในกรณีที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังปรากฏในตาราง 17 - 29

ตาราง 17 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ
ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ
จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.57	0.29	0.47
ภายในกลุ่ม	319	194.41	0.45	
รวม	321	194.98		

$$F_{.05}(2,319) = 3.04$$

จากตาราง 17 แสดงว่าศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการ
อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2.99	1.49	3.29*
ภายในกลุ่ม	319	144.84	0.45	
รวม	321	147.83		

$$F_{.05} (2, 319) = 3.04$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่าศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของศึกษาธิการอำเภอด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการของ Newman-Keuls ปรากฏผลดังตาราง 19

ตาราง 19 ความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรม
ของศึกษานิเทศก์อำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการส่งเสริม
วัฒนธรรม

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง		ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	ศึกษานิเทศก์จังหวัด	ศึกษานิเทศก์อำเภอ
	$\bar{X}$	3.35	3.55	3.61
ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	3.35	-	0.10	0.16*
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	3.55		-	0.06
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	3.61			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่าศึกษานิเทศก์อำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงใน
การบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมแตกต่างกับประธาน
ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ส่วนศึกษานิเทศก์จังหวัดกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ
กับศึกษานิเทศก์จังหวัด มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการ
อำเภอตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการ
อำเภอเจ้าพนักงานบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.50	0.75	1.66
ภายในกลุ่ม	319	144.03	0.45	
รวม	321	145.53		

$$F_{.05}(2,319) = 3.04$$

จากตาราง 20 แสดงว่าศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการ
อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	4.38	2.19	4.96*
ภายในกลุ่ม	319	140.84	0.44	
รวม	321	145.21		

$$F_{.05} (2, 319) = 3.04$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่าความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีการของ Newman-Keuls ผลปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 ความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของ
 ศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง		ประธานศูนย์ วัฒนธรรมจังหวัด	ศึกษาธิการจังหวัด	ศึกษาธิการอำเภอ
	ฯ	2.95	3.18	3.26
ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	2.95	-	0.13	0.31*
ศึกษาธิการจังหวัด	3.18		-	0.08
ศึกษาธิการอำเภอ	3.26			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่าศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง
 ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอด้านการพัฒนาวัฒนธรรมแตกต่างกับประธานศูนย์
 วัฒนธรรมจังหวัด ส่วนศึกษาธิการจังหวัดกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอกับ
 ศึกษาธิการจังหวัด มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.11	0.56	0.96
ภายในกลุ่ม	319	186.12	0.58	
รวม	321	187.24		

$$F_{.05}(2,319) = 3.04$$

จากตาราง 23 แสดงว่าศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.88	0.44	1.54
ภายในกลุ่ม	319	90.73	0.28	
รวม	321	91.61		

$$F_{.05}(2, 319) = 3.04$$

ตาราง 24 แสดงว่าศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการจังหวัด ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.19	0.33
ภายในกลุ่ม	319	187.82	0.59	
รวม	321	188.20		

$$F_{.05}(2, 319) = 3.04$$

ตาราง 25 แสดงว่าศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.04	0.52	1.62
ภายในกลุ่ม	319	102.22	0.32	
รวม	321	103.26		

$$F_{.05}(2, 319) = 3.04$$

จากตาราง 26 ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกัน
2. ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 60 คน ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจำนวน 60 คน และศึกษาธิการอำเภอจำนวน 235 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คิดเป็นร้อยละ 74.74 ของประชากรรวมทั้งสิ้น 745 คน

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล** เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสิ้นสี่ด้าน คือ ด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสิ้นสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสิ้นสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยส่งแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์จำนวน 355 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาและที่สมบูรณ์สามารถใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.70

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ โดยใช้สถิติในการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ โดยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ โดยใช้สถิติในการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ โดยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติเป็นรายด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ โดยใช้สถิติในการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ โดยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน และเป็นรายด้าน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) แบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

4.6 ในกรณีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ให้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเป็นรายคู่ โดยใช้การทดสอบค่าของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

4.7 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ยกับแบบสอบถามปลายเปิดที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะโดยเสรีเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์วัฒนธรรม การส่งเสริมวัฒนธรรม การเผยแพร่วัฒนธรรม และการพัฒนาวัฒนธรรม สรุปผลการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญได้ดังนี้

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังนี้

1.1 ศึกษาธิการจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน พบว่า

1.1.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับค่อนข้างน้อยในเรื่อง การตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมอำเภอ การป้องกันการทำลายโบราณสถานและศิลปวัตถุ การวางแผนซ่อมแซมโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ การป้องกันการลักขโมยโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ และการวางแผนการเก็บรักษาโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ

1.1.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับค่อนข้างมากในเรื่อง สนับสนุนอำเภอ สถานศึกษา ค่ายบด หมู่บ้าน ชมรมและสมาคมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา งานรัฐพิธี และประเพณีต่าง ๆ

1.1.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับค่อนข้างน้อยในเรื่อง การจัดทำสื่อทัศนวัสดุเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม การตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ การจัดตั้งเจ้าหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางชมรมและสมาคมต่าง ๆ การแสดงผลงานวัฒนธรรมสู่สาธารณะ การประกวดผลงานทางวัฒนธรรม การจัดตั้งกลุ่มชมรม

และสมาคมเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม และการจัดตั้งอาสาสมัครระดับตำบลและหมู่บ้านเพื่อเผยแพร่ วัฒนธรรม

1.1.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างมากในเรื่องการให้ การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

1.2 ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงใน การบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน พบว่า

1.2.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้าง ในเรื่องการจัดตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมอำเภอ การป้องกันการทำลายโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ การวางแผนซ่อมแซมโบราณสถานและโบราณวัตถุ การวางแผนป้องกัน การลักขโมยโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ และการวางแผนเก็บรักษาโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ

1.2.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้าง มากในเรื่องสนับสนุนอำเภอและสถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา งานรัฐพิธี และประเพณี ต่าง ๆ

1.2.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้าง น้อยในเรื่องการจัดทำสิ่งพิมพ์ การจัดทำสื่อทัศนวัสดุเผยแพร่วัฒนธรรม การเผยแพร่วัฒนธรรม ทางสื่อสารมวลชน การตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ การตั้งเจ้าหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรม การ ประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางสถานศึกษา การแสดงผลงานวัฒนธรรมสู่ผู้ชม การประกวด ผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรม การจัดตั้งกลุ่มชมรมและสมาคมเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม และการจัดตั้ง อาสาสมัครระดับตำบลและหมู่บ้านเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม

1.2.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับปานกลางทุกข้อ

1.3 ศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน พบว่า

1.3.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ระดับค่อนข้างน้อยในเรื่อง การจัดเก็บข้อมูลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เพื่อขึ้นทะเบียน การจัดตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมอำเภอ การป้องกันการทำลายโบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ การวางแผนซ่อมแซมโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ การป้องกันการลักขโมยโบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ และการวางแผนการเก็บรักษาโบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ

1.3.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการส่งเสริมวัฒนธรรม ระดับค่อนข้างมากในเรื่องการสนับสนุนอำเภอและสถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา งานรัฐพิธี และประเพณีต่าง ๆ และสนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ

1.3.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการเผยแพร่วัฒนธรรม ระดับค่อนข้างน้อยในเรื่อง การจัดทำสิ่งพิมพ์และสื่อทัศนวัสดุ การเผยแพร่วัฒนธรรมทางสื่อสารมวลชน การตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ การตั้งเจ้าหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางชมรมและสมาคมต่าง ๆ การแสดงผลงานวัฒนธรรมสู่ผู้ชม การประกวดผลงานวัฒนธรรม การจัดตั้งกลุ่ม ชมรม และสมาคมเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม และการจัดตั้งอาสาสมัครระดับตำบลและหมู่บ้านเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม

1.3.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาวัฒนธรรม ระดับค่อนข้างมากในเรื่องการประสาน การพัฒนางานประเพณีทางศาสนา การฟื้นฟูงานประเพณีพื้นบ้าน และการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงค่อนข้างน้อยในเรื่องการพัฒนาวรรณกรรมและภาษาไทย

2. บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังนี้

2.1 ศึกษาธิการจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้การปฏิบัติการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน พบว่า

2.1.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างมากทุกข้อ

2.1.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับมากในเรื่องการสนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ และสนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา

2.1.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างมากทุกข้อ

2.1.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับมากในเรื่อง การจัดให้มีการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ คุณธรรม 4 ประการ และนโยบายวัฒนธรรม 5 ประการ การฟื้นฟูงานประเพณีพื้นบ้าน และการให้การศึกษากับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2.2 ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน พบว่า

2.2.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างมากทุกข้อ

2.2.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างมากทุกข้อ

2.2.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ประชานุรักษ์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างมากทุกข้อ

2.2.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ประชานุรักษ์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างมากทุกข้อ

2.3 ศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน พบว่า

2.3.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ระดับค่อนข้างมากทุกข้อ

2.3.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการส่งเสริมวัฒนธรรมระดับมากในเรื่อง สนับสนุนสถานศึกษา จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ และสนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและงานรัฐพิธี

2.3.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการเผยแพร่วัฒนธรรม ระดับค่อนข้างมากทุกข้อ

2.3.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการพัฒนาวัฒนธรรมระดับมากในเรื่อง การให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

3. เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประชานุรักษ์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของของศึกษาธิการจังหวัด ประชานุรักษ์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันดังนี้

4.1 บทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานวัฒนธรรมทั้งสี่ด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ ปรากฏผลดังนี้

4.1.1 ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.2 ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของนิวแมน กูลส์ (Newman-Keuls) พบว่าศึกษานิเทศก์อำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ส่วนศึกษานิเทศก์จังหวัดกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอกับศึกษานิเทศก์จังหวัด มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.1.3 ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.4 ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านการพัฒนาวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของนิวแมน กูลส์ (Newman-Keuls) พบว่าศึกษานิเทศก์อำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ส่วนศึกษานิเทศก์จังหวัดกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอกับศึกษานิเทศก์จังหวัด มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.2 บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานวัฒนธรรม ทั้งสี่ด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ ปรากฏผลดังนี้

4.2.1 ศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.2 ศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.3 ศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.4 ศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติของศึกษานิเทศก์อำเภอในการบริหารงานวัฒนธรรม ทั้งสี่ด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอทั้งสี่ด้านของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน โดยแยกอภิปรายเป็นรายด้าน

1.1.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างน้อยในเรื่อง การตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมอำเภอ การป้องกันการทำลายโบราณสถานและศิลปวัตถุ การวางแผนซ่อมแซมโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ การป้องกันการลักขโมยโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ และการวางแผนการเก็บรักษาโบราณสถานและศิลปวัตถุ อาจเป็นเพราะงานอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุเป็นหน้าที่ของกรมศิลปากรในการสงวนรักษา ซ่อมแซม ให้คงสภาพได้นานที่สุด เพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2529 : 482 - 483) โดยศึกษาธิการอำเภอเป็นเพียงพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมศิลปากรระดับอำเภอ มีหน้าที่ตรวจเพื่อมิให้มีการซ่อมแซมแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือซุกซ่อนโบราณสถาน และมีหน้าที่รับมอบโบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่มีผู้ค้นพบจากการขุดค้น หรือถูกทอดทิ้งเพื่อนำส่งมอบกรมศิลปากร (พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2509) กรมศิลปากรไม่ได้มอบอำนาจให้ศึกษาธิการอำเภอควบคุมดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ทำให้เกิดปัญหาการบุกรุกซุกซ่อนโบราณสถานการทำลายและลักขโมยโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ (โสฬส สิงห์ขวา, 2531 : 56 - 61) การวิจัยครั้งนี้ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอภาคใต้ของประเทศไทย ตามโครงสร้างการบริหารงานปี พ.พ. 2527 เรื่องบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุของศึกษาธิการอำเภอระดับปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (พันทิพา แซ่ตัน, 2531 : 43 - 53)

1.1.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับค่อนข้างมากในเรื่องสนับสนุนอำเภอ สถานศึกษา ตำบล หมู่บ้าน ชมรม และสมาคมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา งานรัฐพิธี และประเพณีต่าง ๆ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอมิหน้าที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2531 : 363) โดยสนับสนุน

งานวัฒนธรรมอำเภอ และสถานศึกษา ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2531 : 17) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องบทบาทและผล การปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ พื้นฟู ความคิด จิตใจ และ ส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อประชาชนในชนบท เรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมควรรู้ศาสนาและประเพณี ท้องถิ่น (บำรุง สุขพรรณ. 2524 : บทคัดย่อ) และการศึกษาเรื่องศิลปะและวัฒนธรรมกับ ความรักถิ่นฐานของชาวชนบท เรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมควรรู้ส่งเสริมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย (กตัญญู ชูชื่น. 2526 : บทคัดย่อ) และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการส่งเสริม เผยแพร่ศาสนาในเขตอำเภอของศึกษาธิการอำเภออยู่ในเกณฑ์มาก (บุญรอด ไก่แก้ว. 2529 : 55) แต่แตกต่างกับงานวิจัยเรื่องบทบาทที่เป็นจริงการบำเพ็ญกุศลวันสำคัญทางศาสนาระดับปฏิบัติ ของศึกษาธิการอำเภออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (สามารถ กนหาร. 2529 : 78 - 114) และ เรื่องการจัดกิจกรรมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น และสนับสนุนโรงเรียนเกี่ยวกับงานประเพณีทาง ศาสนา ระดับปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (อัมพร โภคา. 2527 : 63 - 64)

1.1.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอรดับค่อนข้างน้อยในเรื่อง การจัด ทำโสตทัศนวัสดุเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม การตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ การจัดตั้งเจ้าหน้าที่ เผยแพร่วัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางชมรมและสมาคมต่าง ๆ การแสดง ผลงานวัฒนธรรมสู่ผู้ชม การประกวดผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรม การจัดตั้งกลุ่มชมรมและสมาคม เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม และการจัดตั้งอาสาสมัครระดับตำบลและหมู่บ้านเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม อาจ เป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน ประเพณีท้องถิ่น การละเล่นพื้นเมือง และกีฬาไทย ในรูปการดำเนินงานแบบคณะกรรมการไปยังหน่วยงานสถานศึกษา กลุ่มชมรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 367) แต่การบริหารงาน ของศึกษาธิการอำเภอมีปัญหาด้านการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และความร่วมมือ จากหน่วยงานอื่น ๆ (สังัก จันลา. 2531 : บทคัดย่อ) ทำให้การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ของศึกษาธิการอำเภอไม่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 56)

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยปัญหาการบริหารงานด้านศาสนาของศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ เรื่องการเผยแพร่วัฒนธรรมมีระดับปัญหามาก (อุคม จุมพลหล้า. 2530 : 66 - 68)

1.1.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอรดับค่อนข้างมากในเรื่องการให้การ
ศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อาจเป็นเพราะบทบาทการพัฒนาวัฒนธรรม
ที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศของศึกษาธิการอำเภอ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้าง
ความเข้าใจด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอสามารถดำเนินการได้ด้วยการให้การศึกษ
(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 366) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยบทบาท
และผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ พันธุ์ พัฒนา ความคิด
จิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อประชาชน เรื่องการพัฒนาวัฒนธรรมที่ควรนำมาใช้มากที่สุด
คือ การแสดงความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (บำรุง สุขพรรณ. 2525 : บทคัดย่อ)
ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติที่ต้องการ
ให้มีการพัฒนาวัฒนธรรมตามอุดมการณ์และความมั่นคงของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม
แห่งชาติ. 2530 : 31)

1.2 ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงใน
การบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน โดยแยกอภิปรายเป็นรายด้าน

1.2.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอรดับค่อนข้างน้อย
ในเรื่อง การจัดตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมอำเภอ การป้องกันการทำลายโบราณสถาน
โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ การวางแผนซ่อมแซมโบราณสถานและโบราณวัตถุ การวางแผนป้องกัน
การลักขโมยโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ และการวางแผนเก็บรักษาโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ อาจเป็น
เพราะงานอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุเป็นหน้าที่ของกรมศิลปากร (สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 107) โดยมีศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่
หน่วยศิลปากรในการบูรณะโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุในเขตอำเภอ และให้ข้อมูลในการ
ดูแลรักษา และการชำระของโบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ (กรมศิลปากร. 533 : 29)

ซึ่งแตกต่างกับบทบาทของประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่มีหน้าที่ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับการค้นคว้า รวบรวม รวบรวมความเจริญทางวัฒนธรรมในอดีตตามที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 32) ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจึงมีความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมในแง่ของงานวิชาการ ทำให้ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย

1.2.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอรอบระดับค่อนข้างมากในเรื่องการสนับสนุนอำเภอและสถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนางานรัฐพิธี และประเพณีต่าง ๆ อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการให้ศึกษาธิการอำเภอรับผิดชอบงานการศึกษาและการวัฒนธรรม (ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515) โดยให้ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) ศึกษาธิการอำเภอมิหน้าที่ส่งเสริมวัฒนธรรมเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา งานรัฐพิธีต่าง ๆ ของอำเภอและสถานศึกษาสังกัดอำเภอ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมของประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดในเรื่องงานวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 92 - 95) การวิจัยครั้งนี้ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจึงมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 11 เรื่องศึกษาธิการอำเภอได้สนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่นระดับมาก (บุญรอด ไก่แก้ว. 2529 : 58)

1.2.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอรอบระดับค่อนข้างน้อยในเรื่องการจัดทำสิ่งพิมพ์ การจัดทำสื่อทัศนวัสดุเผยแพร่วัฒนธรรม การเผยแพร่วัฒนธรรมทางสื่อสารมวลชน การจัดตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ การตั้งเจ้าหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางสถานศึกษา การแสดงผลงานวัฒนธรรมสู่สาธารณชน การประกวดผลงานทางศิลปวัฒนธรรม การจัดตั้งกลุ่มชมรมและสมาคมเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม และการจัดตั้งอาสาสมัครระดับตำบลและหมู่บ้านเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์งาน

วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอขาดบุคลากรทางวัฒนธรรม ขาดวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้การประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมไม่มีประสิทธิภาพ และขาดความต่อเนื่อง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 56) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอในเรื่อง การขาดการเห็นความสำคัญของงานวัฒนธรรม การขาดแคลนปัจจัยการบริหาร ทำให้มีผลกระทบถึงการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ (กำธร กิตติภูมิชัย และคนอื่น ๆ. 2530 : 28) จึงทำให้การเผยแพร่วัฒนธรรมอำเภอไม่เจริญก้าวหน้า ประกอบกับประธานศูนย์วัฒนธรรมมีหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมไปสู่ประชาชนโดยการนำกิจกรรมไปสู่ท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 100 - 101) ซึ่งแตกต่างกับศึกษาธิการอำเภอซึ่งมีหน้าที่ในการเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยประสานกับสถานศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ และเอกชน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 15) การวิจัยครั้งนี้ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นระดับค่อนข้างน้อย แต่แตกต่างกับงานวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ตามโครงสร้างการบริหารงานปี พ.ศ. 2527 ซึ่งพบว่าการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเผยแพร่วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นของศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติจริงปานกลาง (พันทิพา แซ่ตัน. 2531 : 43 - 53)

1.2.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอรดับปานกลาง อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภออยู่ในฐานะผู้สนับสนุนงานพัฒนาวัฒนธรรมเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรม การจัดการศึกษา การปรับปรุงชีวิตประจำวัน และการเสริมสร้างเอกลักษณ์ไทยโดยให้หน่วยงาน สถานศึกษา ศาสนสถาน สมาคม และมูลนิธิ นำไปดำเนินการแทน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 21) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานห้าประการ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (นิวัติ กลิ่นงาม และวันทนา กลิ่นงาม. 2527 : ก - ข) และการศึกษาคุณธรรมสี่ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 เรื่องการปฏิบัติตามคุณธรรม 4 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตการศึกษา 8 อยู่ในระดับปานกลาง (อุทัย เกษร. 2528 : 95) แต่ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีหน้าที่พัฒนาวัฒนธรรมเน้นเรื่องการประหยัด การนิยมไทย วินัยของชาติ และความสะอาดของบ้านเมือง จึง

ทำให้ประธานศูนย์วัฒนธรรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาวัฒนธรรมเน้นหนักในด้านการพัฒนาอันานิยมพื้นฐานห้าประการมาก (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 42) จึงทำให้มีความคิดเห็นบทบาทการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

1.3 ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน โดยแยกอภิปรายเป็นรายด้าน

1.3.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการอนุรักษ์วัฒนธรรมระดับค่อนข้างน้อยในเรื่อง การจัดเก็บข้อมูลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เพื่อขึ้นทะเบียนการจัดตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมอำเภอ การป้องกันการทำลายโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ การวางแผน ซ่อมแซม โบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ การป้องกันการลักขโมยโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ และการวางแผนการเก็บรักษาโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมศิลปากรระดับอำเภอ มีหน้าที่ตรวจโบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ และรับมอบโบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่มีผู้ค้นพบจากการขุดค้นหรือถูกทอดทิ้งส่งมอบให้กรมศิลปากร ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 งานอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุเป็นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมศิลปากรโดยตรง (กรมศิลปากร. 2532 : 58 - 77) ศึกษาธิการอำเภอจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงการอนุรักษ์วัฒนธรรมค่อนข้างน้อย

1.3.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการส่งเสริมวัฒนธรรมระดับค่อนข้างมากในเรื่อง การสนับสนุนอำเภอและสถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา งานรัฐพิธี และประเพณีต่าง ๆ และสนับสนุนตำบลและหมู่บ้านจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และประเพณีต่าง ๆ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอด้านวัฒนธรรมอำเภอ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) เกี่ยวกับงานวันสำคัญทางศาสนา งานรัฐพิธี และประเพณีต่าง ๆ ของอำเภอ รวมทั้งสถานศึกษา ตำบล และหมู่บ้านในสังกัดอำเภอ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 363) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอตามทัศนะของครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลในจังหวัดขอนแก่น พบว่าศึกษาธิการอำเภอเป็น

เจ้าหน้าที่รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและการศาสนาของอำเภอ (เนติ นิลสาย. 2517 : 76) ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้บริหารงานวัฒนธรรมอำเภอจึงสมควรปฏิบัติงานในเรื่องกิจกรรมวันสำคัญงานรัฐพิธี และงานประเพณีต่าง ๆ ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก ซึ่งผู้บริหารการศึกษาที่มีหน้าที่จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาระดับปฏิบัติมาก (สุวิศ หกสุวรรณ. 2527 : 46)

1.3.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการเผยแพร่วัฒนธรรมระดับค่อนข้างน้อยในเรื่อง การจัดทำสิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุ การเผยแพร่วัฒนธรรมทางสื่อสารมวลชน การตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ การตั้งเจ้าหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมผ่านทางชมรมและสมาคมต่าง ๆ การแสดงผลงานวัฒนธรรมสัญจร การประกวดผลงานวัฒนธรรม การจัดตั้งกลุ่มชมรมและสมาคมเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม และการจัดตั้งอาสาสมัครระดับตำบลและหมู่บ้านเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอมีปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมเนื่องจากขาดแคลนปัจจัยการบริหารการขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้การเผยแพร่วัฒนธรรมอำเภอไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่ง. 2529 : 495 - 497) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอตามโครงสร้างใหม่ของศึกษาธิการอำเภอ พบว่าการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอขาดแคลนปัจจัยการบริหาร (สังกัด จันลา. 2531 : บทคัดย่อ) ทำให้ประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมอำเภอไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพราะขาดวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย การประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมจึงไม่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 56) ศึกษาธิการอำเภอจึงมีความคิดเห็นในการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมศึกษาธิการอำเภออยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย

1.3.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาวัฒนธรรมระดับค่อนข้างมากในเรื่อง การประสานการพัฒนางานประเพณีทางศาสนา การฟื้นฟูงานประเพณีพื้นบ้าน และการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ในการพัฒนาวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยสนับสนุนให้หน่วยงาน สถานศึกษา และภาคเอกชนดำเนินการพัฒนาวัฒนธรรม

ในเรื่องงานประเพณีทางศาสนา การฟื้นฟูงานประเพณีพื้นบ้านและการให้การศึกษาเกี่ยวกับการรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 366) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องศิลปวัฒนธรรมกับการรักถิ่นฐานของชาวชนบทในเรื่องการพัฒนางานวัฒนธรรมการพัฒนางานประเพณีทางศาสนาและประเพณีพื้นบ้าน (กัตติณู ชูชื่น. 2526 : บทคัดย่อ) และรายงานการวิจัยบทบาทและผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ฟื้นฟู พัฒนาคิดคิด จิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อประชาชนในชนบท เรื่องวัฒนธรรมที่ควรนำไปใช้มากที่สุด คือ การแสดงความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (บำรุง สุขพรรณ. 2525 : บทคัดย่อ) ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของศึกษาธิการอำเภอในเรื่องการพัฒนาวรรณกรรมและภาษาไทยระดับปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอมิมีส่วนร่วมในการควบคุมวรรณกรรมค่อนข้างน้อย การผลิตหนังสือเป็นเรื่องธุรกิจทำให้วรรณกรรมได้แก่ หนังสือการ์ตูน หนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เป็นพิษแก่เด็ก และเยาวชน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 358 - 381) ศึกษาธิการอำเภอจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการพัฒนาวรรณกรรมและภาษาไทยค่อนข้างน้อย

2. บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ศึกษาธิการจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ

2.1.1 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอรดับค่อนข้างมาก อาจเป็นเพราะงานอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่รับผิดชอบงานวัฒนธรรมระดับจังหวัด มีหน้าที่อนุรักษ์วัฒนธรรม ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุในเขตจังหวัด (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) และเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดในการดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 จึง

เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เพราะเป็นการป้องกันมิให้โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุถูกทำลายจากภัยต่าง ๆ โดยเฉพาะมนุษย์ จึงจำเป็นต้องมีการป้องกันรักษาไว้เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติต่อไป (สาวิตรี สุวรรณสถิตย์. 2529 : 179 - 183) ซึ่งจากการศึกษาข้อเสนอแนะของศึกษาธิการจังหวัดได้มีความคิดเห็นว่สมควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ให้ชัดเจนและปฏิบัติได้ และควรจัดตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมอำเภอ ซึ่งตรงกับหน้าที่ที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ศึกษาธิการอำเภอรับผิดชอบ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 368)

2.1.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการส่งเสริมวัฒนธรรมระดับมากใน เรื่อง การสนับสนุนอำเภอ และสถานศึกษาจัดกิจกรรมงานประเพณีต่าง ๆ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่ส่งเสริมวัฒนธรรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ ในระดับจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมในระดับอำเภอ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 153, 363) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องบทบาทและผลปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ ฟื้นฟู พัฒนาความคิด จิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อประชาชนในชนบท เรื่อง การพัฒนาจิตใจ ใช้ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น (บำรุง สุขพรรณ. 2524 : บทคัดย่อ) บทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอมิบทบาทเดียวกัน ศึกษาธิการจังหวัดย่อมคาดหวังในบทบาทของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมระดับปฏิบัติมาก แต่ผลการวิจัยครั้งนี้แตกต่างจากงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดอุบลราชธานี เรื่องการส่งเสริมประเพณีท้องถิ่นของศึกษาธิการอำเภออยู่ในระดับปานกลาง (กองพันธุ์ พลแสน. 2526 : 88)

2.1.3 การเผยแพร่วัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอรดับก่อนข้างมาก อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านในระดับจังหวัด คือการประชาสัมพันธ์งานประเพณีพื้นบ้านและการเล่นกีฬาไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 159)

และศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์งานประเพณีพื้นบ้าน การเล่นพื้นเมือง และส่งเสริมกีฬาไทยอย่างกว้างขวาง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 367) ศึกษาธิการจังหวัดจึงคาดหวังว่าศึกษาธิการอำเภอควรมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเผยแพร่วัฒนธรรมค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทยตามโครงสร้างการบริหารงาน ปี พ.ศ. 2527 พบว่าควรส่งเสริมสนับสนุน เผยแพร่วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นมาก (พันทิพา แซ่ตัน. 2531 : 43 - 53)

2.1.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการพัฒนาวัฒนธรรมระดับมากในเรื่อง การจัดให้มีการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ คุณธรรม 4 ประการ และนโยบายวัฒนธรรม 5 ประการ การฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน และการให้การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดมีบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศในระดับจังหวัด เช่น การเสริมสร้างวินัย การตรงต่อเวลา การเคารพกฎหมาย การรักษาความสะอาด ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ ความขยันหมั่นเพียร และความซื่อสัตย์ เป็นต้น โดยส่งเสริมศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อำเภอ และสถานศึกษา และศึกษาธิการอำเภอ ส่งเสริมในระดับอำเภอให้หน่วยงานสถานศึกษาและภาคเอกชนดำเนินการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 158, 366) ศึกษาธิการจังหวัดยังคาดหวังในบทบาทของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมอยู่ในเกณฑ์มาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานห้าประการ พบว่าการยอมรับในเรื่องการปฏิบัติตามที่ระดับสูง (นิวัติ กลิ่นงาม และวันทนา กลิ่นงาม. 2527 : ก - ข) และการศึกษาเรื่องคุณธรรมสี่ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 พบว่ามีการแสดงออกในรูปความสนใจ พอใจ สนับสนุน เห็นด้วย และพร้อมที่จะนำไปปฏิบัติ

2.2 ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ

2.2.1 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอรดับค่อนข้างมาก อาจเป็นเพราะประธานศูนย์วัฒนธรรมมีหน้าที่ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับการค้นหาร่องรอยความเจริญ

ของวัฒนธรรมในอดีตตามที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 32) จากผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเห็นควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอใหม่ให้สามารถปฏิบัติงานได้ ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจึงคาดหวังว่าถ้ามีการปรับปรุงหน้าที่ความรับผิดชอบในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอแล้ว ศึกษาธิการอำเภอย่อมปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมได้ค่อนข้างมาก

2.2.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างมาก อาจเป็นเพราะประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีหน้าที่ส่งเสริมวัฒนธรรมตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในเรื่องการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 104) และศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ส่งเสริมวัฒนธรรมอำเภอในเรื่องการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 363) ซึ่งมีบทบาทหน้าที่คล้าย ๆ กัน แต่รับผิดชอบการส่งเสริมวัฒนธรรมคนละระดับ ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 11 เรื่องการยอมรับการปฏิบัติงานส่งเสริมวัฒนธรรมเกี่ยวกับศาสนาในเขตอำเภอระดับปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (บุญรอด ไก่แก้ว. 2529 : 55)

2.2.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการเผยแพร่วัฒนธรรมระดับค่อนข้างมาก อาจเป็นเพราะประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีบทบาทในการเผยแพร่วัฒนธรรม โดยนำกิจกรรมวัฒนธรรมไปสู่ท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 100 - 101) และศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ในการเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 15) จากการศึกษาข้อเสนอแนะของประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด พบว่า ถ้ามีการจัดให้มีการเผยแพร่วัฒนธรรมอำเภอทางสื่อสารมวลชน กลุ่มชมรมต่าง ๆ โดยมีการประสานงานทั้งระดับอำเภอ ตำบล

และหมู่บ้านแล้ว ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดคาดหวังว่าการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอค่อนข้างมาก

2.2.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระดับค่อนข้างมาก อาจเป็นเพราะประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีหน้าที่พัฒนาความรู้ความเข้าใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องทั้งใน เรื่องวัฒนธรรมประจำชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การอบรมเลี้ยงดูเด็ก การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การรักษาความสะอาด การส่งเสริมภาษาไทย การส่งเสริมนันทนาการ การพัฒนามรดกวัฒนธรรม การรักษาชื่อเสียงวัฒนธรรมไทย การสร้างความเจริญงอกงามด้านวิชาการ การส่งเสริมศาสนา และการส่งเสริมสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 30) ศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ส่งเสริมวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เช่น การเสริมสร้างวินัย การตรงต่อเวลา การเคารพกฎหมาย การรักษาความสะอาด ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความขยันหมั่นเพียร และความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น ซึ่งมีบทบาทหน้าที่คล้าย ๆ กัน แต่ละระดับ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 366) ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจึงมีความคาดหวังในบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในเรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมอำเภอระดับค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 11 ศึกษาธิการอำเภอได้ให้ความเห็นในเรื่องการปฏิบัติงานพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่นของศึกษาธิการอำเภอมีระดับปฏิบัติมาก (บุญรอด ไก่แก้ว. 2529 : 63)

2.3 ศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ

2.3.1 ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับค่อนข้างมาก อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบงานวัฒนธรรมอำเภอ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) มีหน้าที่ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ (กรมศิลปากร. 2532 : 58 - 77) จากการศึกษาข้อเสนอแนะพบว่า ถ้ามีการ

ปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้ และจัดปัจจัยการบริหารให้เพียงพอ
 ศึกษาธิการอำเภอย่อมปฏิบัติงานได้ตามบทบาทของพนักงานเจ้าหน้าที่อนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ
 และศิลปวัตถุได้ค่อนข้างมาก

2.3.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมักมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับมาก เรื่องสนับสนุน
 สถานศึกษาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ สนับสนุนอำเภอจัดกิจกรรมวันสำคัญ
 ทางศาสนาและงานรัฐพิธี อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอด้านการ
 ส่งเสริมวัฒนธรรม (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 679/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2509)
 โดยสนับสนุนงานพิธีการทางศาสนาและงานรัฐพิธีในส่วนอำเภอ และงานประเพณีของสถานศึกษา
 สังกัดอำเภอ จากการศึกษาข้อเสนอแนะของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมของ
 ศึกษาธิการอำเภอ ต้องการให้ศึกษาธิการอำเภอจัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีให้เหมาะสมกับท้องถิ่น
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา
 11 ศึกษาธิการอำเภอได้ให้ความคิดเห็นระดับปฏิบัติในการจัดงานเทศกาลประเพณีท้องถิ่นระดับ
 ปฏิบัติในเกณฑ์มาก (บุญรอด ไก่แก้ว. 2529 : 58)

2.3.3 ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมักมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับค่อนข้างมาก ศึกษา
 ธิการอำเภอมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมพื้นบ้าน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
 2531 : 15) และงานด้านประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมอำเภออยู่ในภาวะขาดแคลนปัจจัยการ
 บริหาร ทำให้การเผยแพร่วัฒนธรรมไม่สามารถดำเนินไปอย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการ
 วัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 495 - 497) จากการศึกษาข้อเสนอแนะของศึกษาธิการอำเภอ
 พบว่าได้มีการปรับปรุงงานโดยการประสานการดำเนินงานตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และ
 หมู่บ้าน พร้อมทั้งจัดให้มีเอกสารสิ่งพิมพ์อย่างเพียงพอแล้ว ศึกษาธิการอำเภอคาดหวังว่าบทบาทใน
 การเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภออยู่ในระดับค่อนข้างมาก

2.3.4 ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม ศึกษาธิการอำเภอมักมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอระดับมาก ในเรื่องการให้

การศึกษาเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่สนับสนุนงานพัฒนาวัฒนธรรมแห่งหน่วยงาน สถานศึกษาและภาคเอกชนดำเนินการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 366) ซึ่งจากการศึกษาข้อเสนอแนะของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับพัฒนาวัฒนธรรมต้องการให้ศึกษาธิการอำเภอเลือกวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ว่ามีการยอมรับในการปฏิบัติตามระดับสูง (นิวัติ กลิ่นงาม และวันทนา กลิ่นงาม. 2527 : ก - ข)

3. เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ โดยกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงทุกด้าน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคาดหวังต่อบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอมีความเหมาะสมในการเป็นตัวแทนของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อช่วยเหลือนายอำเภอในการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรมอำเภอ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 378/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2519) เนื่องจากศึกษาธิการอำเภอมีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยด้วยคารวธรรม ด้านสามัคคีธรรม และปัญญาธรรมสูง (บุญรัตน์ วงศ์ใหญ่. 2525 : บทคัดย่อ) ซึ่งเหมาะในการเป็นผู้นำด้านวัฒนธรรมด้านความดี ความงาม ความเจริญและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอตามบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้านในงานสี่ฝ่าย

4.1 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีบทบาทเหมือนกัน โดยศึกษาธิการจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และประสานงานในเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 160) ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเป็นหัวหน้าสถานศึกษาซึ่งได้รับการจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดในการจัดกิจกรรมหรือดำเนินการเพื่อพิทักษ์รักษามรดกทางวัฒนธรรมที่ส่งสืบทอดมาจากอดีต แม้บางอย่างอาจไม่ได้ใช้ประโยชน์ในปัจจุบันแล้วก็ตาม เช่น โบราณวัตถุ แหล่งโบราณคดี และประวัตินามศาสตร์ให้คงอยู่เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าหาร่องรอยของความเจริญทางวัฒนธรรมในอดีต (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 32) และศึกษาธิการอำเภอเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอมีหน้าที่ตรวจว่ามีการซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลงโบราณสถาน หรือมีการขุดค้นสิ่งใด ๆ หรือปลูกสร้างอาคารในบริเวณโบราณสถานหรือไม่ และมีหน้าที่นำโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่ขุดหรือฝังหรือถูกทอดทิ้งที่มีผู้เก็บได้ส่งกรมศิลปากรตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และประสานงานกับกรมศิลปากรในการบูรณะ จึงทำให้ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามที่มีต่อการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอไม่แตกต่างกัน

4.2 การส่งเสริมวัฒนธรรม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อการบริหารงานส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดมีบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมในฐานะเป็นอนุกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมีหน้าที่ในการส่งเสริมและประสานงานด้านวัฒนธรรมทั่วไปของจังหวัด โดยเฉพาะในเรื่องการประสานงานระหว่างศูนย์วัฒนธรรมกับคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดการสนับสนุนให้มีการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดโดยสม่ำเสมอ และแจ้งผลการประชุม

อนุกรรมการให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติทราบ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 14, 68) และส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ ของจังหวัด (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 153) ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเป็นหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งได้รับการจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีหน้าที่ในการส่งเสริมและฟื้นฟูขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ การจัดกิจกรรมวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และการอุปถัมภ์ศิลปิน นักประดิษฐ์ และบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 31, 104) และศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมอำเภอ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) และการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ ตามโครงการหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานสถานศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 363) จึงทำให้ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามที่มิต้องพบาพบการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอแตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่าศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมอำเภอ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) ปฏิบัติงานโดยตรงด้านการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และประเพณีต่าง ๆ ของอำเภอ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 363) แต่ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีหน้าที่ในการส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัดตามที่คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมอบหมาย (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 14, 104) จึงทำให้ความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอสูงกว่าประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ส่วนศึกษาธิการจังหวัดกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอกับศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดและประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทำหน้าที่ในการส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัดในฐานะคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดเหมือนกันสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 14) ศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ เป็นตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการที่มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในการส่งเสริม

วัฒนธรรมจังหวัดและอำเภอในเรื่องการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาประเพณีต่าง ๆ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.3 การเผยแพร่วัฒนธรรม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอที่มีบทบาทการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดมีบทบาทในการเผยแพร่วัฒนธรรมในฐานะเป็นอนุกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 14) มีหน้าที่เผยแพร่ประเพณีท้องถิ่นโดยเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 159) ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเป็นหัวหน้าสถานศึกษาซึ่งได้รับการจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีหน้าที่ประสานงานกับศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ เพื่อดำเนินการเผยแพร่วัฒนธรรมไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง และศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการเผยแพร่วัฒนธรรมอำเภอระหว่างศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 67 - 68) จึงทำให้ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามที่มีบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอไม่แตกต่างกัน

4.4 การพัฒนาวัฒนธรรม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดมีบทบาทในการพัฒนาวัฒนธรรมในฐานะเป็นอนุกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 14) มีหน้าที่ในการพัฒนาวัฒนธรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 161) ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดในฐานะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมีหน้าที่ในการพัฒนาวัฒนธรรมในเรื่องการให้คนไทยมีความรู้เข้าใจและมีการปฏิบัติประเพณีปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 30) และศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอใน

เรื่องการพัฒนาวัฒนธรรมอำเภอ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) มีหน้าที่ในการพัฒนาวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศโดยสนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงาน สถานศึกษาและภาคเอกชนดำเนินการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 366 - 367) จึงทำให้ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอแตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายกลุ่ม พบว่าศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อาจเป็นเพราะว่าศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ในการพัฒนาวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศระดับอำเภอโดยสนับสนุนหน่วยงาน สถานศึกษา และภาคเอกชนดำเนินการ เช่น การเสริมสร้างวินัย การตรงต่อเวลา การเคารพกฎหมาย การรักษาความสะอาด ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความขยันหมั่นเพียร และความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีหน้าที่พัฒนาวัฒนธรรมตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในเรื่องการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องทั้งในเรื่องวัฒนธรรมประจำชาติ เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การรักษาความสะอาด การใช้ภาษาไทย การนันทนาการ การอนุรักษ์มรดกไทย การรักษาชื่อเสียงของวัฒนธรรมไทย การสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางด้านวิชาการ การส่งเสริมศาสนาประจำชาติ และการส่งเสริมสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 30 - 31) จึงทำให้ศึกษาธิการอำเภอและประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นในการส่งเสริมวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอแตกต่างกัน ส่วนศึกษาธิการจังหวัดกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอกับศึกษาธิการจังหวัดมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ช่วยเลขาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้ช่วยเลือนายอำเภอในเรื่องการพัฒนาวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2519) จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนศึกษาธิการจังหวัดกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดและประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาวัฒนธรรมอำเภอโดยตรง โดยศึกษาธิการจังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

วัฒนธรรมจังหวัด และประสานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเป็นอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 14)

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประสานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ตามบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ทั้งสี่ด้านในงานสี่ฝ่าย

5.1 การอนุรักษ์วัฒนธรรม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประสานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติอาจเป็นเพราะว่าศึกษาธิการจังหวัดในฐานะเป็นตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติงานวัฒนธรรมจังหวัด (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) และเป็นเลขานุการและอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ประสานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดในฐานะเป็นอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด พ.ศ. 2526) และศึกษาธิการอำเภอในฐานะเป็นตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติงานวัฒนธรรมอำเภอ (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 678/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2519) มีหน้าที่รับผิดชอบงานอนุรักษ์ และเผยแพร่วัฒนธรรมตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องให้ใช้แนวทางในการรักษา ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรม พุทธศักราช 2529) กลุ่มตัวอย่างจึงมีความคาดหวังบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ระบุปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ตามโครงสร้างการบริหารงาน ปี พ.ศ. 2527 ในเรื่องบทบาทที่คาดหวังให้ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากด้านการเผยแพร่ประเพณีท้องถิ่น แต่ด้านการดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (พันทิพา แซ่ตัน. 2531 : 43 - 53)

5.2 การส่งเสริมวัฒนธรรม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประสานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรม

ของศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัด มีหน้าที่ส่งเสริมวัฒนธรรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ ในระดับ จังหวัด (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 153) ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีหน้าที่ในการส่งเสริมวัฒนธรรม เรื่องการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2531 : 363) และศึกษาธิการอำเภอมิหน้าที่ ส่งเสริมวัฒนธรรมเกี่ยวกับกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ ในระดับอำเภอ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 363)

5.3 การเผยแพร่วัฒนธรรม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการ จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อการเผยแพร่วัฒนธรรม ของศึกษาธิการอำเภอ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัด มีหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านในระดับจังหวัด คือการประชาสัมพันธ์งานประเพณีพื้นบ้าน และ การเล่นกีฬาไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 159) ประธานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดมีหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมโดยการนำกิจกรรมวัฒนธรรมไปสู่ท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 100 - 101) และศึกษาธิการอำเภอมิหน้าที่ประชาสัมพันธ์งาน วัฒนธรรมพื้นบ้าน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 153)

5.4 การพัฒนาวัฒนธรรม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ที่มีต่อการพัฒนาวัฒนธรรมของศึกษาธิการ อำเภอ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่พัฒนา วัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศในระดับจังหวัด (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 366) ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีหน้าที่พัฒนาวัฒนธรรมเน้น เรื่องการประหยัด การ นิยมไทย วินัยของชาติ และความสะอาดของบ้านเมือง (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 42) และศึกษาธิการอำเภอมิหน้าที่พัฒนาวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศในระดับ อำเภอ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 366)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้า เรื่องบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาศิการอำเภอตามความคิดเห็นของศึกษาศิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาศิการอำเภอ เห็นควรมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. บทบาทของศึกษาศิการอำเภอในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ มีบทบาทค่อนข้างน้อยจึงทำให้ศึกษาศิการอำเภอ ไม่สามารถดำเนินการป้องกันการทำลายโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ รวมทั้งซ่อมแซมและเก็บรักษาโบราณวัตถุและศิลปวัตถุให้ทันกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน จึงสมควรปรับปรุงบทบาทในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุของศึกษาศิการอำเภอให้สามารถปฏิบัติงานได้โดยจัดปัจจัยการบริหารให้เพียงพอในการดำเนินงานและจัดให้มีอาสาสมัครในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุช่วยเหลือศึกษาศิการอำเภอทุกตำบลและหมู่บ้าน

2. บทบาทของศึกษาศิการอำเภอเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุของศึกษาศิการอำเภอ มีบทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริงค่อนข้างน้อย สมควรจัดให้มีคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมอำเภอรับผิดชอบงานนโยบายและสนับสนุนงานวิชาการของศึกษาศิการอำเภอ

3. ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาศิการอำเภอเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมอำเภอ ยังขาดแคลนเอกสาร สิ่งพิมพ์ เป็นจำนวนมาก ขาดแคลนสื่อทัศนวัสดุที่ทันสมัย ขาดนักวิชาการทางวัฒนธรรม สมควรสนับสนุนด้านเอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อทัศนวัสดุให้เพียงพอ

4. ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม สมควรสนับสนุนให้ภาคเอกชน เช่น กลุ่ม ชมรม มูลนิธิ และสมาคม เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาวัฒนธรรมอำเภอให้มากที่สุด

5. การพัฒนาวัฒนธรรมเกี่ยวกับวรรณกรรมและภาษาไทยของศึกษาศิการอำเภอค่อนข้างน้อย สมควรให้การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมวรรณกรรมและภาษาไทย เช่น การตั้งชมรมกวี การประกวดความสามารถด้านภาษาไทย การจัดทำผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับวรรณกรรมและภาษาไทย เช่น การจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ ตำราวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้งานส่งเสริมวรรณกรรมและภาษาไทยของศึกษาศิการอำเภอเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่องบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอดำเนินการตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินการวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ควรทำการศึกษาบทบาทในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับงานประเพณีท้องถิ่นของอำเภอตามความคิดเห็นของนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และผู้นำท้องถิ่น

2. ควรทำการศึกษาบทบาทในการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับการส่งเสริมงานประเพณีทางศาสนาของอำเภอ ตามความคิดเห็นของเจ้าอาวาส ศึกษาธิการอำเภอ และกรรมการวัด

3. ควรทำการศึกษาบทบาทในการสืบทอด การเผยแพร่วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอตามความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอ กรรมการมูลนิธิ และกรรมการสมาคม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัตติญ ชูชื่น. รายงานการวิจัยศิลปวัฒนธรรมกับความรักถิ่นฐานของชาวชนบท. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526.
- กนกทิพย์ พัฒนาพัณฑ์. เอกสารคำสอนกระบวนวิชา ศว.750 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณทางการวิจัยการศึกษาขั้นสูง 1. เชียงใหม่ : ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.
- กำธร กิตติภูมิชัย. รายงานการวิจัยการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์อำเภอ. ภูเก็ต : ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 4, 2530.
- กองพันธ์ พลแสน. พฤติกรรมการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อักสำเนา.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน กองการวิจัยและวางแผน. นโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติและแนวทางในการรักษา ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรม พุทธศักราช 2529. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2529.
- _____. "ประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม," คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- _____. ปัญหาการบริหารงานวัฒนธรรมและแนวทางพัฒนาระบบบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2527. อักสำเนา.
- _____. โครงการประสานแผน สำนักงานศึกษาธิการเขต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2531. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2531. อักสำเนา.
- _____. "ประวัติความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ," ใน กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.

- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน กองการวิจัยและวางแผน. สรุปรายงานการประชุม
สัมมนาคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม
 แห่งชาติ, 2525. อักสำเนา.
- _____. วัฒนธรรมประจำชาติ. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2531.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช. การศึกษากับการสืบทอดและเสริมสร้างวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- คุณหญิง วงศ์ศศิธร "ปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทอำนาจหน้าที่และโครงสร้างใหม่ของ
 ศึกษานิเทศก์อำเภอ," ใน เอกสารงานวิชาการประกอบการประชุมอบรมศึกษานิเทศก์
อำเภอหัวราชอาณาจักร ประจำปีงบประมาณ 2529. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์,
 2528.
- ธานี นงนุช และสมพจน์ จันทรเทีย. รายงานการวิจัยบทบาทของสมาคม มูลนิธิ ต่อการ
พัฒนาวัฒนธรรม จังหวัดอุบลราชธานี. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยและวางแผน สำนักงาน
 คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2529.
- ณรงค์ พุทธิชีวิน นางศราวุธ เกาวัลย์ และสุนันทา มิตรงาม. การศึกษาเรื่องบทบาทของ
การสื่อสารมวลชนต่อการพัฒนาวัฒนธรรมจังหวัดสงขลา. กรุงเทพฯ : กองวิจัยและ
 วางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2529.
- นฤทธิ ศรีวรรณ. บทบาทของวิทยาลัยครูในเขตภาคใต้ที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อักสำเนา.
- นิติ กลิ่นงาม และวันทนา กลิ่นงาม. รายงานการวิจัยการยอมรับและการปฏิบัติตามค่านิยม
พื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาและอาจารย์วิทยาลัยครู. กรุงเทพฯ : กองการวิจัย
 และวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2527.
- เนติ นิลสาย. การศึกษามหาวิทยาลัยครูในเขตภาคใต้ที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ
ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2517. อักสำเนา.

บำรุง สุขพรรณ. รายงานการวิจัยบทบาทและผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา
วัฒนธรรมในการเผยแพร่ ฟื้นฟู พัฒนาคำคมคิด จิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น
ต่อประชาชนในชนบท. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ, 2524.

บุญรัตน์ วงศ์ใหญ่. ความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 8
ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอและครูใหญ่. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัคราเนา.

บุญรอด ไก่แก้ว. การประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
อัคราเนา.

"ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216," ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับพิเศษ. เล่มที่ 89 ตอนที่ 145.
ลงวันที่ 29 กันยายน 2515.

"ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218," ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับพิเศษ. เล่มที่ 89 ตอนที่ 145.
ลงวันที่ 29 กันยายน 2515.

"ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี," นโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ. ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2524.
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน กองแผนงาน. คู่มือปฏิบัติสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน กองการเจ้าหน้าที่. แผนพัฒนาอัตรากำลัง 3 ปี รอบที่ 2
ปี 2533-2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. รายงานการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ปี
พ.ศ. 2531. กรุงเทพฯ : บริษัท พี เอ ลีฟ จำกัด, 2533.

_____. รายงานผลการวิจัยเพื่อประเมินความก้าวหน้า และความต้องการทางการศึกษา
ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1-12. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสุวรรณ,
2530.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. เอกสารทางวิชาการประกอบการประชุมอบรมศึกษานิเทศก์
อำเภอหัวราชนาจักรประจำปีงบประมาณ 2529. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์,
2528.

_____. คู่มือการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์,
2533.

_____. การบริหารและนโยบายการพัฒนาชนบทของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ อักษรเจริญทัศน์, 2525.

พันทิพา แซ่ตัน. การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ตาม
โครงสร้างการบริหารงาน ปี พ.ศ. 2527. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร,
2528.

วีระ บำรุงรักษ์. "งานวัฒนธรรมของชาติ," ใน คู่มือศึกษานิเทศก์อำเภอ 27. ม.ป.ท.,
2527.

ศิลปากร, กรม. คู่มืออาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อสม.ค.).
กรุงเทพฯ : บริษัทหิรัญพัฒน์, 2532.

_____. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ การอนุรักษ์ อนุรักษ์สถาน และแหล่งโบราณคดี. กรุงเทพฯ :
บริษัทหิรัญพัฒน์, 2533.

สามารถ กนหาร. บทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังของศึกษานิเทศก์อำเภอในการส่งเสริม
จริยธรรม ตามทัศนะของนายอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมในสังกัดในเขตการศึกษา 6. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก,
2529. อัคราเนนา.

สาวตรี สุวรรณสถิตย์. "โครงการยูเนสโกเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม," วารสาร
คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา สหประชาชาติ. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการ
แห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมสหประชาชาติ, 2529.

สุวิทย์ หกสุวรรณ. การบริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตบางกอกใหญ่.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

อัคราเนา.

สุวรรณ เพชรนิล. วัฒนธรรมและศาสนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

โสฬส สิงห์ขวา. ปัญหาการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

กรุงเทพฯ : ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

อัคราเนา.

คนุมากราชกน, พระยา. "บันทึกของพระยาอนุมานราชชนเกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรม," กฎหมาย

และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.

อัมพร โกลา. การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้.

ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2527.

อุคม จุมพลหาล้า. ปัญหาการบริหารงานด้านการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญาโท กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ บางแสน, 2530. อัคราเนา.

อุทัย เกษร. การศึกษาคุณธรรม 4 ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

อัคราเนา.

Best, John W. Research in Education. 3rd ed. New Jersey : Prentice Hall, Inc., 1978.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. Tokyo : McGraw-Hill, Inc., 1981.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Education and Psychological Measurement. 3 : 608; Autumn, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
- แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ธันวาคม 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ศึกษาธิการจังหวัด _____

ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด _____

ศึกษาธิการอำเภอ _____

ด้วยกระผมกำลังศึกษาวิจัยเรื่อง "บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ" เพื่อต้องการทราบว่าบทบาทของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับการปฏิบัติจัดทำเกี่ยวกับการบริหารงานวัฒนธรรมในด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนามีความเหมาะสมหรือไม่ หรือเห็นควรจะปรับปรุงอย่างไร จึงต้องอาศัยงานวิจัยเป็นหลักในการปรับปรุงและพัฒนา

กระผมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยพิจารณาตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ ในการอนุรักษ์การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนางานวัฒนธรรมอำเภอ ดังแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามแล้วส่งคืนไปยังกระผมอย่างช้าภายใน

15 วัน จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธิพงษ์ สิงห์เงิน)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ที่ ศธ 0202/51030

(สำเนา)

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. 10300

15 ธันวาคม 2532

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์

เรียน ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แจ้งว่า นายสิทธิพงษ์ สิงห์เงิน ศึกษาธิการกิ่งอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหาร การศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความประสงค์ขอความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำปฏิญานพนธ์ เรื่อง บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการ อำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการ อำเภอ โดยขอกความอนุเคราะห์จากศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ให้ความร่วมมือกรอกแบบสอบถามสำหรับเป็นข้อมูลในการจัดทำปฏิญานพนธ์

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว การจัดทำปฏิญานพนธ์ในเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอ สมควรให้ความร่วมมือให้ข้อมูลในการจัดทำปฏิญานพนธ์ตามที่ขอมา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดกรุณาให้ความร่วมมือกรอกแบบสอบถาม ดังแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ เสร็จแล้วกรุณาส่งคืนไปยัง นายสิทธิพงษ์ สิงห์เงิน ศึกษาธิการอำเภอ กิ่งอำเภอ พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ด้วย จะขอขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ ธนิต กงมนต์

(นายธนิต กงมนต์)

ผู้ตรวจราชการกระทรวง รักษาการแทนรองปลัดกระทรวง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวง กองการเจ้าหน้าที่

โทร. 2822716, 2810813

แบบสอบถาม

เรื่อง

บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามความคิดเห็นของ
ศึกษานิเทศก์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [] หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

- [] ศึกษานิเทศก์จังหวัด
[] ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
[] ศึกษานิเทศก์อำเภอ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงาน
วัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอทั้งสี่ด้าน คือ การอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่
และการพัฒนาวัฒนธรรม

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง การที่ศึกษานิเทศก์อำเภอได้ปฏิบัติจริงหรือจัดกระทำ
เกี่ยวกับงานวัฒนธรรมอำเภอ ด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม
ตามความเป็นจริงในปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
และศึกษานิเทศก์อำเภอ

2. บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ หมายถึง การที่ศึกษานิเทศก์อำเภอคาดหวังให้จัดกระทำ
เกี่ยวกับงานวัฒนธรรมอำเภอ ด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การเผยแพร่ และการพัฒนาวัฒนธรรม
ตามความคาดหวังในปัจจุบันตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
และศึกษานิเทศก์อำเภอ

โปรดอ่านรายละเอียดแล้วพิจารณาตามความคิดเห็นของท่านประเมินบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ แล้วกาเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็น คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับคือ

มากที่สุด หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุดหรือคาดหวังให้ปฏิบัติมากที่สุด

มาก หมายถึง ปฏิบัติมากหรือคาดหวังให้ปฏิบัติมาก

ปานกลาง หมายถึง ปฏิบัติปานกลางหรือคาดหวังให้ปฏิบัติปานกลาง

น้อย หมายถึง ปฏิบัติน้อยหรือคาดหวังให้ปฏิบัติน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือคาดหวังให้ปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	การอนุรักษ์วัฒนธรรม	บทบาทที่ปฏิบัติจริง					บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๐	มีการป้องกันการทำลายโบราณสถานในเขตอำเภอ				✓		✓				

คำอธิบาย

จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถามข้อ (๐) ผู้ตอบได้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องบทบาทที่ปฏิบัติจริง "น้อย" และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ "มากที่สุด" หมายความว่าผู้ตอบเห็นว่าในเรื่องการป้องกันการทำลายโบราณสถานในเขตอำเภอนี้ ศึกษาศึกษาอำเภอปฏิบัติน้อย และผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าศึกษาศึกษาอำเภอควรจะปฏิบัติให้มากที่สุด

[illegible]

ข้อ	บทบาทการบริหาร งานวัฒนธรรมของ ศึกษาธิการอำเภอ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง					บทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
44	มีการจัดให้มีการเล่นพื้นบ้าน ..										
45	มีการให้การศึกษาเกี่ยวกับความ รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ..										
46	มีการจัดให้มีการอนุรักษ์มรดกไทย ..										
47	มีการจัดการแข่งขันกีฬาไทย										
48	มีการฝึกหัดอาชีพพื้นบ้าน										
49	มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวินัย นักเรียน										
50	มีส่วนร่วมในการพัฒนาวรรณกรรม และภาษาไทย										

ตอนที่ 3 โปรดเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ

1. การอนุรักษ์วัฒนธรรม

.....

.....

.....

.....

2. การส่งเสริมวัฒนธรรม

.....

.....

.....

.....

3. การเผยแพร่วัฒนธรรม

.....

.....

.....

.....

4. การพัฒนาวัฒนธรรม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ

- ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม
- ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม
- ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม
- ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม

ตาราง 27 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ
ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ศึกษาธิการจังหวัด		
1.1 ควรจัดให้มีคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับอำเภอ	10	18.18
1.2 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	10	18.18
1.3 ควรจัดปัจจัยการบริหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ งบประมาณ วัสดุ และการจัดการอย่างเพียงพอ	7	12.72
1.4 ควรจัดให้มีการพัฒนาระบบข้อมูลให้ทันสมัย	6	10.90
1.5 ควรมีการวางแผนโครงการป้องกันการทำลายวัฒนธรรม	4	7.27
2. ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด		
2.1 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	17	30.90
2.2 ควรจัดให้มีการประสานงานการอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน	7	12.72
2.3 ควรจัดให้มีคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับอำเภอ	5	9.09
2.4 ควรจัดให้มีการพัฒนาระบบข้อมูลให้ทันสมัย	4	7.27
3. ศึกษาธิการอำเภอ		
3.1 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	42	19.81
3.2 ควรจัดปัจจัยการบริหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ งบประมาณ วัสดุ และการจัดการอย่างเพียงพอ	38	17.92
3.3 ควรจัดให้มีคณะกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับอำเภอ	26	12.26
3.4 ควรจัดให้มีการประสานงานในการอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน	15	7.07

ตาราง 28 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ
ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ศึกษาธิการจังหวัด		
1.1 ควรจัดให้มีแผนงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมอำเภอ	11	20.00
1.2 ควรจัดปัจจัยการบริหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ งบประมาณ วัสดุ และ การจัดการอย่างเพียงพอ	8	14.54
1.3 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	8	14.54
2. ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด		
2.1 ควรส่งเสริมวัฒนธรรมที่มีคุณค่าสำหรับท้องถิ่นและให้การอบรม บุคลากรในท้องถิ่น	12	18.72
2.2 ควรจัดให้มีการประสานงานในการส่งเสริมวัฒนธรรมในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน	10	18.18
2.3 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	5	9.09
2.4 ควรจัดให้มีปัจจัยการบริหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่งบประมาณ วัสดุ และ การจัดการอย่างเพียงพอ	3	5.45
3. ศึกษาธิการอำเภอ		
3.1 ควรจัดให้มีปัจจัยการบริหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ งบประมาณ วัสดุ และ การจัดการอย่างเพียงพอ	32	15.09
3.2 ควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมประเพณีทางวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับ ท้องถิ่น	30	14.15
3.3 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	26	12.26
3.4 ควรจัดให้มีการประสานงานการส่งเสริมวัฒนธรรมระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน	18	8.49

ตาราง 29 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ
ด้านการเผยแพร่วัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ศึกษาธิการจังหวัด		
1.1 ควรมีการประชุมสัมพันธงานวัฒนธรรม ได้แก่ จัดทำเอกสาร วารสาร และสื่อต่าง ๆ	14	25.45
1.2 ควรจัดปัจจัยการบริหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ งบประมาณ วัสดุ และการจัดการอย่างเพียงพอ	9	16.36
1.3 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	5	9.09
2. ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด		
2.1 ควรจัดให้มีการเผยแพร่วัฒนธรรมทางสื่อสารมวลชน กลุ่มชมรมทาง วัฒนธรรม และการจัดวัฒนธรรมสัญจร	10	18.18
2.2 ควรจัดให้มีการประสานงานในการเผยแพร่วัฒนธรรมในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน	9	16.36
3. ศึกษาธิการอำเภอ		
3.1 ควรจัดให้มีการประสานงาน เผยแพร่วัฒนธรรมในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน	36	16.98
3.2 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	26	12.26
3.3 ควรมีการประชุมสัมพันธงานวัฒนธรรม ได้แก่ จัดทำเอกสาร วารสาร และสื่ออื่น ๆ	13	6.13

ตาราง 30 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ
ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ศึกษาธิการจังหวัด		
1.1 ควรจัดให้มีการคัดเลือกวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	13	23.63
1.2 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	4	7.27
1.3 ควรเปิดโอกาสให้กลุ่ม ชมรมและสมาคม เข้ามามีส่วนช่วยพัฒนาวัฒนธรรม อำเภอ	3	5.45
2. ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด		
2.1 ควรเปิดโอกาสให้กลุ่ม ชมรม และสมาคม เข้ามามีส่วนช่วยพัฒนาวัฒนธรรม อำเภอ	17	30.90
2.2 ควรจัดให้มีการคัดเลือกวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	4	7.27
2.3 ควรจัดปัจจัยการบริหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ งบประมาณ วัสดุ และ การจัดการอย่างเพียงพอ	1	1.81
3. ศึกษาธิการอำเภอ		
3.1 ควรจัดให้มีการคัดเลือกวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับท้องถิ่น	37	17.45
3.2 ควรปรับปรุงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้	21	9.90
3.3 ควรจัดปัจจัยการบริหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ งบประมาณ วัสดุ และ การจัดการอย่างเพียงพอ	18	8.49
3.4 ควรจัดให้มีการประสานงานในการพัฒนาวัฒนธรรมในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน	17	8.01

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายสิทธิพงษ์ สิงห์เงิน
เกิดวันที่	9 กุมภาพันธ์ 2493
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	69 หมู่ 11 ตำบลลูกบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ศึกษาธิการอำเภอ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2503	ประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดแคทราย อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2509	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนพิบูลสงครามอุบลรัตน์ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2511	ป.กศ. จากโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2513	ป.กศ.สูง (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภาษาอังกฤษ กหกรรมศาสตร์) จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2519	กศ.บ. (วิชาเอกสังคมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
พ.ศ. 2533	กศ.ม. (วิชาเอกการบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทบาทการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความึกเห็นของ
ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ

บทคัดย่อ

ของ

สิทธิพงษ์ สิงห์เงิน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2533

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ ในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธาน ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอในด้านการอนุรักษ์การส่งเสริม การเผยแพร่และการ พัฒนาวัฒนธรรม และเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอในการบริหารวัฒนธรรมทั้งสี่ด้าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 355 คน ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัดจำนวน 60 คน ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจำนวน 60 คน และศึกษาธิการอำเภอจำนวน 235 คน ซึ่ง มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบบประเมินค่าเพื่อวัดระดับการปฏิบัติในการปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการ อำเภอตามบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และการวิเคราะห์ ใช้ค่าสถิติเป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการ ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของนิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาธิการจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงาน วัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมอยู่ ในระดับค่อนข้างมาก ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม และ การเผยแพร่วัฒนธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ส่วนบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้าง มากทุกด้าน
2. ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการ บริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการส่งเสริม วัฒนธรรมและการพัฒนาวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมค่อนข้างน้อย และด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ส่วนบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติอยู่ในระดับ ค่อนข้างมากทุกด้าน
3. ศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารวัฒนธรรม ของศึกษาธิการอำเภอโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมอยู่ในระดับ

ค่อนข้างมาก ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ส่วนบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน

4. ความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังให้ปฏิบัติในการบริหารงานวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการบริหารงานด้านวัฒนธรรมของศึกษาธิการอำเภอ การส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ศึกษาธิการอำเภอกับประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีความคิดเห็นแตกต่างกันด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาวัฒนธรรม

**CULTURAL ADMINISTRATIVE ROLES OF THE DISTRICT SUPERINTENDENTS
AS PERCEIVED BY PROVINCIAL SUPERINTENDENTS PROVINCIAL
CULTURAL CENTER DIRECTORS AND DISTRICT
SUPERINTENDENTS**

AN ABSTRACT

BY

SITTIPONG SING-NGURN

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Education Administration
at Srinakharinwirot University**

October 1990

The purposes of this research were to study the actual and expected cultural administrative roles of the District Superintendents as perceived by Provincial Superintendents, Provincial Cultural Centre Directors, and District Superintendents in four aspects: cultural preservation, cultural promotion, cultural dissemination and cultural development; and to compare the opinions of Provincial Superintendents, Provincial Cultural Centre Directors and District Superintendents.

The sample was 355, including 60 Provincial Superintendents, 60 Provincial Cultural Centre Directors and 235 District Superintendents, selected by the multistage simple random sampling. The instrument used for collecting data was the rating scale questionnaire, constructed by the researcher. The statistics used for analyses of data included mean, standard deviation, t-test, F-test of one-way analysis of variance and Newman-Keuls' test.

The important findings were summarized as follows:

1. The Provincial Superintendents had generally the opinions in actual administrative cultural roles of the District Superintendents at the moderate level, but the rather high level in cultural promotion, the moderate level in cultural development, the lower level in cultural preservation and cultural dissemination. They also had the opinions in the expected administrative cultural roles at the rather high level in all four aspects.

2. The Provincial Cultural Centre Directors had generally the opinions in actual administrative cultural roles the District Superintendents at the moderate level, but the moderate level in cultural

promotion and cultural development, the lower level in cultural preservation and cultural dissemination. They also had the opinions in the expected administrative cultural roles at the rather high level in all four aspects.

3. The District Superintendents had generally the opinions in actual administrative cultural roles of the District Superintendents at the moderate level, but the rather high level in cultural promotion, the moderate level in cultural development, the lower level in cultural preservation and cultural dissemination. They also had the opinions in the expected administrative cultural roles at the rather high level in all four aspects.

4. The opinions of the Provincial Superintendents, Provincial Cultural Centre Directors and District Superintendents had statistically different in actual and expected cultural administrative roles of the District Superintendents in four aspects at the .05 level of significance.

5. The Provincial Superintendents, Provincial Cultural Center Directors and District Superintendents had the opinions in actual administrative cultural roles the District, Superintendents at the .05 level of significance in the aspect of cultural promotion and in the aspect of cultural development.

Further comparison of paired means show that the District Superintendents disagreed the opinions with the Provincial Cultural Centre Directors in cultural promotion and cultural development.